

GŁOS

KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

Nr 27/2010(2373) Rok LII 18-25.7.2010

Wybory prezydenckie
rozstrzygnięte - komentarz
str. 3

Święty Krzysztof
patron kierowców

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

1,55 €

Domenico Beccafumi „Święty Krzysztof”

Grunwald

MR

„ZNAKOMITE I GODNE WIECZNEJ PAMIĘCI ZWYCIĘSTWO”

Są fakty dziejowe szczególnego znaczenia, tryumfalne, zwycięskie lub tragiczne, którymi żyją pokolenia ich uczestników i świadków, które wspomina się z petyzmem i które pozostawiają trwałe ślady w świadomości następnych pokoleń; fakty, które stają się istotnymi składnikami pamięci zbiorowej, elementami tożsamości. Do takich faktów w polskich dziejach należy pewnie m.in. Wiedeńska Wiktoria, Konstytucja 3 Maja, Insurekcja Kościuszkowska, Powstanie Styczniowe z jego sybirskimi konsekwencjami, Czyn Zbrojny Legionów czy II Wojna Światowa z tym wszystkim, co ze sobą niosła, a wreszcie i wybór papieżem Polaka i czas solidarnościowego zrywu ku niepodległości; i do takich faktów należy także Grunwald.

Słowo to wywołuje wspomnienie wielkiej i zwycięskiej bitwy sprzymierzonych sił polsko-litewskich nad Krzyżakami i uznanej za jedną z największych w dziejach średniowiecznej Europy. W roku bieżącym – 15 lipca – mija 600 lat od grunwaldzkiego zwycięstwa i wciąż nas ono frapuje. Nim jednak roztoczymy bodaj szkielet obraz samej bitwy i spróbujemy określić jej dziejowe znaczenie, przypomnijmy najkrócej sprawę stosunków polsko-krzyżackich od początku.

Zakon Szpitala Najświętszej Marii Panny Domu Niemieckiego w Jerozolimie – znany u nas pod nazwą Krzyżaków (od czarnych krzyży na białych płaszczach) – powstał w czasie trzeciej wyprawy krzyżowej w roku 1191; powstał z przeobrażenia się działającego już wcześniej niemieckiego bractwa szpitalnego i jak inne zakony rycerskie powstałe w tym mniej więcej czasie w Jerozolimie miał za zadanie udzielać pomocy pielgrzymom do miejsc świętych przez prowadzenie na szlakach pielgrzymich hospicjów oraz walkę z niewiernymi. Zakon był wyjęty spod władzy miejscowej hierarchii kościelnej i podlegał bezpośrednio kurii rzymskiej. Ponieważ też władza świecka nie miała nań żadnego wpływu, stanowił niejako państwo w państwie. Powstanie zakonów rycerskich znaczyło uświęcenie stanu rycerskiego i jego „rzemiosła” wojennego oraz stanowiło wyraz poparcia przez Kościół idei szerzenia wiary nie tylko drogą pokojowej misji lecz także „ogniem i mieczem”.

W początkach XIII wieku w polskich kręgach kościelnych i świeckich dojrzał pomysł chrystianizacji pogańskich Prusów, których siedziby rozciągały się na wschód od dolnej Wisły, od Mazowsza po Baltyk. Kiedy w roku 1226 książę Konrad Mazowiecki nawiązał z Krzyżakami kontakty by sprowadzić ich dla chrystianizacji Prus, walczyli oni z pogańskimi Kumanami na Węgrzech, gdyż wcześniej zostali usunięci ze wschodu jako zagrożenie dla Królestwa Jerozolimy. Krzyżacy przed przybyciem do Polski wystarali się u cesarza Fryderyka II o przywilej, który gwarantował im na terenach przez nich podbitych status państwowy równorzędny temu, jakim cieszyli się książęta Rzeszy. Następnie prawa te umocnili dyplomatycznym falsyfikatem. Przybyłych do polski Konrad uposażył w Ziemi Chełmińskiej, skąd zaczęli podbój Prus. Wiążąc się stosunkiem lennym z papieżem, zyskali też mocne poparcie papieżstwa. Włączyli też w obręb swego zakonu powstałych tu wcześniej dla celów misyjnych braci dobrzyńskich oraz Zakon Kawalerów Mieczowych w Inflantach. Mając poparcie obu uniwersalnych potęg – cesarstwa i papieżstwa – a także przy udzielanym im z dobrą wiarą poparciem ze strony polskiej, budowali Krzyżacy swe państwo i krzepła ich militarna potęga.

Podstępne zajęcie przez Krzyżaków w r. 1308 Gdańska, a wkrótce całego Pomorza nadwiślańskiego, uświadomiło Polsce krzyżackie zagrożenie i było też zarzewiem długotrwałego zatargu polsko-krzyżackiego o Pomorze. W roku zaś 1329 Krzy-

żacy zajęli Ziemię Dobrzyńską a w 1332 Kujawy. Niszczycielskie najazdy Krzyżaków sięgały w głąb Wielkopolski, ziemi ęczyńskiej i sieradzkiej. Świeżo odrodzone Królestwo Polskie za Władysława Łokietka i Kazimierza Wielkiego próbowało rozwiązać problem krzyżacki i rewindykować straty już to drogą pokojową, już to zbrojną. Krzyżacy nie poddali się wyrokowi delegowanego przez papieżstwo sądu w 1321 r. by zwrócić Polsce Pomorze, a sprzyjający im Karol Robert – król Węgier i Jan Luksemburski – król Czech w Wyszehradzie 1335 r., gdzie problem krzyżacki wystąpił w szerszym kontekście spraw, narzucili Kazimierzowi Wielkiemu darowanie Krzyżakom Pomorza. Wyrok drugiego sądu w 1339 r. był wprawdzie dla Polski również korzystny – Krzyżacy mieli zwrócić Polsce wszystkie zagarnięte terytoria – lecz nie było możliwości jego egzekucji. W końcu Kazimierz Wielki w roku 1343 w Kaliszu zawarł z Krzyżakami rozejm, mocą którego odzyskał Kujawy i Ziemię Dobrzyńską, Pomorze zaś pozostało przy Krzyżakach jako „wieczysta jałmużna”. Nie oznaczało to więc rezygnacji a przeciwnie, Kazimierz Wielki tytułował się jako „pan i dziedzic Pomorza” (*dominus et heres Pomeraniae*). Było to rozwiązanie

chwilowe, gdyż Polska nie mogła zrezygnować z należącego do niej od czasów wczesnopiastowskich Pomorza Gdańskiego. Nerozwieszony więc ostatecznie problem zaboru Pomorza wszedł w fazę czasowego tylko uśpienia. Na jego wzbudzenie wpłynęła przy końcu wieku unia polsko-litewska i chrystianizacja Litwy. Odbierano to Zakonowi racje istnienia nad Bałtykiem i stwarzało możliwość polsko-litewskiego wystąpienia w celu rewindykacji zabranych ziem. Nie rezygnowali jednak Krzyżacy z agresywnej polityki rozszerzania terytorium swego państwa, starając się opanować nadbałtyckie ziemie litewskie (Żmudź), które oddzielały Krzyżaków od posiadłości związanych z nimi Kawalerów Mieczowych w Kurlandii i Inflantach. Równocześnie dążyli do stworzenia pomostu terytorialnego z Zachodem, biorąc w roku 1402 w zastaw od Brandenburgii Nową Marchię i spierając się z Polską o ważne pod względem strategicznym grody: Drezdenko i Santok.

Gdy w r. 1407 wielkim mistrzem wybrano wojowniczo nastawionego Ulryka von Jungingena, szybko doszło do wojny. wypowiedział ją Zakon Polsce w 1409 r., zajmując Ziemię Dobrzyńską. Międzynarodowa sytuacja była dla Polski niekorzystna, zakon bowiem sprzymierzył się z książętami Zachodniopomorskimi, zawarł sojusz z Zygmuntem Luksemburskim, zyskał przychylność tronu czeskiego i księcia ptockiego Ziemowita V. Próbowali też Krzyżacy rozbicia unii. Zima 1409/10 odwlekała konflikt zbrojny. Dopiero latem 1410 r. wszczęto działania wojenne. Do koncentracji sił polsko-litewskich doszło pod Czerwińskiem na Mazowszu, po przekroczeniu przez wojska koronne Wisły. Przedtem Jagiełło kazał otrąbić wielkie tony w Puszczy Białowieskiej dla pozyskania dziczyzny w celu aprowizacji armii; w średniowieczu łowiecka eksploatacja lasów była poważną pozycją ekonomiczną. 9 lipca armia polsko-litewska przekroczyła granice Państwa Zakonnego i skierowała się na stolicę Krzyżaków – Malbork, postępując w szyku bojowym, z rozwiniętymi chorągiewami, na czele z chorągwią wielką państwową, „na której był pięknie wyhaftowany Biały Orzeł z rozpostartymi skrzydłami, otwartym dziobem i koroną na głowie” – jak pisze Długosz i dodaje, że „jest on herbem całego Królestwa Polskiego”. Wielki Mistrz tym czasem, koncentrując swe siły pod Chełmnem, musiał wykonać manewr defensywny by zastąpić Jagiellę i Witoldowi drogę na Malbork.

ciąg dalszy na str. 8...

Telegram z... bezsennością

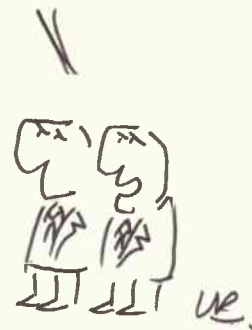

Ktoś, kto doświadczył już w swoim życiu choćby tylko paru stresów, wie dobrze, co to jest... bezsenność. Kiedy wyrwie człowieka nagle ze snu nad ranem – natłokiem myśli, przeszkód i wrogów nie do pokonania – i, przewracając nami

z boku na bok, nie pozwoli już ani na sekundę zmrużyć oka... aż nieszczęsne wskazówki zegarów wskażą nieubłaganie szarzący dzień i zadzwoni budzik, obwieszczając koniec marzeń o ratunku chwili: poki jnego snu – bez koszmarów nadciągającą rzeczywistość. Tymczasem perspektywa senna zmienia się nagle i diametralnie... latem, w czas urlopowych podróży, kiedy przyjdzie nam błędym światem zasiąść za... kierownicą. Wówczas do świętego Krzysztofa, opiekuna samochodziarzy, którego podobizna przycięła gdzieś niec podał wsteczne lusterka, szepczemy w modlitwie podróżnych, by ustrzegł nas przed brawurą innych, własną lekkomyślnością i... sennością właśnie! By dał nam za kółkiem czas... bezsenności absolutnej – aż do jedziemy cało i zdrowo do celu! Jednak by tak się stało, trzeba koniecznie we przeciw patrona kierowców – pakować walizki jeszcze przed nocą, a później, kiedy zacznie nas nużyć sznur m. janych samochodów i kilometrów, to zjechać zaraz na najbliższy parking i... zdrzemnąć się, i przysnąć sen o tym, że waka, je nie są pogonią za czasem, a czasem na zę jęcie nogi z gazu!

P.O.

*– NIGDY JESZCZE PAŁACOWY
ZYRANDOL NIE MIAŁ TAK
ODDANEGO STRAŻNIKA...*

rys. Leszek Biernacki

W NUMERZE

- | Spowiedź jak PKP – str. 5
- | Nowojorski „Polish King” – str. 10
- | Nie tylko rocznica Grunwaldu – str. 11
- | Order Legii Honorowej – str. 12
- | La bataille de Grunwald – str. 13
- | Poświęcenie – str. 14

Z SATYRYCZNEJ TEKI L.B.

Bogdan Usowicz

Po wyborach

Czwartym prezydentem RP wybranym w wyborach powszechnych po 1989 roku został kandydat PO Bronisław Komorowski. Jego pojedynek z Jarosławem Kaczyńskim okazał się jednak bardzo wyrównany i trwał do ostatniej chwili. Jeszcze po obliczeniu 51% głosów w komisjach wyborczych zwycięzcą był kandydat PiS. Rozstrzygnięcie załatwio głosowanie szczególnie w dużych miastach. Tam po cieszono się znacznie większym poparciem. Wyjaśnienie trzeba szukać u socjologów. W końcu nie chodzi zapewne tylko o większe czytelnictwo „Gazety Wyborczej” i większą oglądalność przez mieszkańców TVN. Jedno jest pewne – Polska jest podzielona niemal równo po połowie.

Komorowski po ogłoszeniu pierwszych wyników obiecywał ów podział zasypywać. Deklaracja dobra, ale osobiście mu nie wierzę... Obawiam się prezydentury mocno partyjnej, „zyrandolowej”, nastawionej na bierne popieranie kolegów z rządu. Warto jednak pamiętać, że niemal 100% władzy to także 100% odpowiedzialności. Premierowi Tusкови i jego akolitom trudno już będzie teraz zwać winę na hamującego rzekome reformy Prezydenta. Teraz okaże się np., czy PO to partia zdolna reformować państwo, szczególnie w takich sferach jak finanse publiczne, które zmuszają ją do konfliktu z wpływowymi grupami interesu; czy potrafi rozliczyć do końca „aferystów” z własnych szeregów, czy też pojawia się szybko nowi „Grzesie” i nowi „Zbychowie”. Warto też wspomnieć o pokusie, którą zaanalizował Bronisław Wildstein. Zamiast zasypywania i tak już głębokiego podziału, Platforma może wybrać jego utrwalanie, co pozwoli jej zachować władzę: „Trzeba wykopać maksymalnie głęboki rów między Polską Komorowskiego a Kaczyńskiego, aby przejście z jednej do drugiej okazało się nieomal niemożliwe.

ciąg dalszy na str. 6...

Jak głosowali Polacy we Francji. Wyniki II tury wyborów.

Miasto	Jarosław Kaczyński	Bronisław Komorowski
Paryż	3208	3685
Lille	128	220
Strasburg	201	383
Lyon	314	580
Tuluza	146	266
Suma	3997	5134
Procent	43,77%	56,23%

REKLAMA

Przewozy K&K Żurawscy POLSKA ↔ FRANCJA

- Niemcy
- Holandia
- Belgia

- Przewóz osób i paczek pod wskazany adres
- Transport na lawecie (aut, motocykli, Quadów)
- Przeprowadzki

Wyjazdy:

- z Polski w piątki
- z Francji w niedziele

Tel: Polska +48 660 402 342, Francja 0033 613 497 564

www.przewozyzurawscy.pl

LITURGIA SŁOWA

XVI niedziela zwykła, rok C

PIERWSZE CZYTANIE

Rdz 18,1-10a

Czytanie z Księgi Rodzaju

Pan ukazał się Abrahamowi pod dębami Mamre, gdy ten siedział u wejścia do namiotu w najgorętszej porze dnia. Abraham, spojrzawszy, dostrzegł trzy ludzkie postacie naprzeciw siebie. Widząc je u wejścia do namiotu, podążył na ich spotkanie. A pokłoniwszy się im głęboko, rzekł: „O Panie, jeśli jestem tego godzien, racz nie omijać swego sługi! Przyniosę trochę wody, wy zaś raczcie obmyć sobie nogi, a potem odpocznijcie pod drzewami. Pozwólcie też, że pójdę wziąć nieco jedzenia, abyście się pokrzepili, zanim pójdziecie dalej, skoro przechodzicie koło stugi waszego”. A oni mu rzekli: „Uczyn tak, jak powiedziałaś”. Abraham poszedł więc spieszenie do namiotu Sary i rzekł: „Prędko zacznij ciasto z trzech miar najczystszej mąki i zrób podptomyki”. Potem podążył do trzody i wybrałszy tłuste i piękne cielę, dał je studze, aby ten szybko je przyrządził. Po czym wziąwszy twaróg, mleko i przyrządzone cielę, postawił przed nimi, a gdy oni jedli, stał przed nimi pod drzewem. Zapytali go: „Gdzie jest żona twoja, Sara?”. Odpowiedział im: „W tym oto namiocie”. Rzekł mu jeden z nich: „O tej porze za rok znów wrócę do ciebie, twoja zaś żona Sara będzie miała syna”.

DRUGIE CZYTANIE

Kol 1,24-28

Czytanie z Listu św. Pawła Apostoła do Kolosan

Bracia: Teraz raduję się w cierpieniach za was i ze swej strony w moim ciele dopełniam braki udreń Chrystusa dla dobra Jego Ciała, którym jest Kościół. Jego służą statem się według zlecenego mi wobec was Bożego wtdarstwa: mam wypełnić postanowienie głoszenia słowa Bożego. Tajemnica ta, ukryta od wieków i pokoleń, teraz została objawiona Jego świętym, którym Bóg zechciał oznajmić, jak wielkie jest bogactwo chwały tej tajemnicy pośród pogan. Jest nią Chrystus pośród was – nadzieja chwały. Jego to głosimy, upominając każdego człowieka i ucząc każdego człowieka z całą mądrością, aby każdego człowieka okazał doskonałym w Chrystusie.

EWANGELIA

Łk 10,38-42

Słowa Ewangelii wg św. Łukasza

Jezus przyszedł do pewnej wsi. Tam niejaka niewiasta, imieniem Marta, przyjęła Go do swego domu. Miała ona siostrę, imieniem Maria, która siadła u nóg Pana i przystuchiwała się Jego mowie. Natomiast Marta uwijała się koło rozmaitych posług. Przystąpiła więc do Niego i rzekła: „Panie, czy Ci to obojętne, że moja siostra zostawiła mnie samą przy usługiwaniu? Powiedz jej, żeby mi pomogła”. A Pan jej odpowiedział: „Marto, Marto, troszczysz się i niepokoisz o wiele, a potrzeba mało albo tylko jednego. Maria obrwała najlepszą częśćkę, której nie będzie pozbawiona”. □

LITURGIA SŁOWA

XVII niedziela zwykła, rok C

PIERWSZE CZYTANIE

Rdz 18,20-32

Czytanie z Księgi Rodzaju

Bóg rzekł do Abrahama: „Skarga na Sodomę i Gomorę głośno się rozlega, bo występki ich mieszkańców są bardzo ciężkie. Chcę więc iść i zobaczyć, czy postępują tak, jak głosi oskarżenie, które do Mnie doszło, czy też nie; dowiem się”. Wtedy to dwaj mężowie odeszli w stronę Sodomy, a Abraham stał dalej przed Panem. Zbliżywszy się do Niego, Abraham rzekł: „Czy zamierzasz wygubić sprawiedliwych wespół z bezbożnymi? Może w tym mieście jest pięćdziesięciu sprawiedliwych; czy także zniszczysz to miasto i nie przebaczysz mu dla owych pięćdziesięciu sprawiedliwych, którzy w nim mieszkają? O, nie dopuść do tego, aby zginęli sprawiedliwi z bezbożnymi, aby stało się sprawiedliwemu to samo, co bezbożnemu. O, nie dopuść do tego. Czyż Ten, który jest sędzią nad całą ziemią, mógłby postąpić niesprawiedliwie?”. Pan odpowiedział: „Jeżeli znajdę w Sodomie pięćdziesięciu sprawiedliwych, przebaczę całemu miastu dla nich”. Rzekł znowu Abraham: „Pozwól, o Panie, że jeszcze ośmielę się mówić do Ciebie, choć jestem pyłem i prochem. Gdyby wśród tych pięćdziesięciu sprawiedliwych zabrakło pięciu, czy dla braku tych pięciu zniszczysz całe miasto?”. Pan rzekł: „Nie zniszczę, jeśli znajdę tam czterdziestu pięciu”. Abraham znów odezwał się tymi słowami: „A może znalazłoby się tam czterdziestu?”. Pan rzekł: „Nie dokonam zniszczenia przez wzgląd na tych czterdziestu”. Wtedy Abraham powiedział: „Niech się nie gniewa Pan, jeśli rzeknę: może znalazłoby się tam trzydziestu!”. A na to Pan: „Nie dokonam zniszczenia, jeśli znajdę tam trzydziestu”. Rzekł Abraham: „Pozwól, o Panie, że ośmielę się zapytać: gdyby znalazło się tam dwudziestu?”. Pan odpowiedział: „Nie zniszczę przez wzgląd na tych dwudziestu”. Na to Abraham: „O, racz się nie gniewać, Panie, jeśli raz jeszcze zapytam: gdyby znalazło się tam dziesięciu?”. Odpowiedział Pan: „Nie zniszczę przez wzgląd na tych dziesięciu”.

razem zostaliście wskrzeszeni przez wiarę w moc Boga, który Go wskrzesił. I was, umartwych na skutek występków i „nieobrzezania” waszego ciała, razem z Chrystusem Bóg przywrócił do życia. Darował nam wszystkie występki, skreślił zapis dłużny obciążający nas nakazami, usunął go z drogi, przygwoździwszy do krzyża.

EWANGELIA

Łk 11,1-13

Słowa Ewangelii wg św. Łukasza

Gdy Jezus przebywał w jakimś miejscu na modlitwie i skończył ją, rzekł jeden z uczniów do Niego: „Panie, naucz nas się modlić, jak i Jan nauczył swoich uczniów”. A On rzekł do nich: „Kiedy się modlicie, mówcie: Ojcze, niech się święci Twoje imię; niech przyjdzie Twoje królestwo. Naszego chleba powszedniego dawaj nam na każdy dzień i przebacz nam nasze grzechy, bo i my przebaczymy każdemu, kto nam zawini; i nie dopuść, byśmy ulegli pokusie”. Dalej mówi do nich: „Ktoś z was, mając przyjaciela, pójdzie do niego o północy i powie mu: „Przyjacielu, użyj mi trzech chlebów, bo mój przyjaciel przybył do mnie z drogi, a nie mam co mu podać”. Lecz tamten odpowie z wewnątrz: „Nie naprzykrzaj mi się! Drzwi są już zamknięte i moje dzieci leżą ze mną w łóżku. Nie mogę wstać i dać tobie”. Mówię wam: Chociażby nie wstał i nie dał z tego powodu, że jest jego przyjacielem, to z powodu jego natręctwa wstanie i da mu, ile potrzebuje. I Ja wam powiadam: Proście, a będzie wam dane; szukajcie, a znajdziecie; kołaczcie, a otworzą wam.

Każdy bowiem, kto prosi, otrzymuje; kto szuka, znajduje; a kołaczącemu otworzą. Jeżeli którego z was, ojców, syn poprosi o chleb, czy poda mu kamień? Albo o rybę, czy zamiast ryby poda mu węża? Lub też gdy prosi o jajko, czy poda mu skorpion? Jeśli więc wy, choć źli jesteście, umiecie dawać dobre dary swoim dzieciom, o ileż bardziej Ojciec z nieba da Ducha Świętego tym, którzy Go proszą”. □

DRUGIE CZYTANIE

Kol 2,12-14

Czytanie z Listu św. Pawła Apostoła do Kolosan

Bracia: Z Chrystusem pogrzebani jesteście w chrzcie, z Nim też

Spowiedź jak PKP

Spowiedź powinna być jak PKP – opowiada ją polscy dominikanie. Prosta, krótka i pełna.

Pan odpuść twoje grzechy, idź w pokoju... I zbawienne pukanie w drewno konfesjonatu. Ile razy wstawaliśmy z kolan, czując że jesteśmy lżejsi niż piórka? Kamień spadał nam z serca.

Dlaczego w czasie urlopów wyciągamy temat spowiedzi? – zdziwią się niektórzy. Po pierwsze, w wielu polskich domach istnieje tradycja, by tuż przed wakacjami klękać u krtek konfesjonatu po to, by na urlop ruszyć z czystym kontem; po drugie, na półki księgarskie trafiła właśnie świetna książka o sakramencie pojednania. Dwaj dominikanie Paweł Kozacki – przeor krakowskiego klasztoru i Wojciech Prus – redaktor naczelny wydawnictwa „W drodze” rozmawiają o „Spowiedzi bez końca”. Co ich łączy? Długoletnia praktyka duszpasterska, godziny przesiedziane w „drewnianych budkach” oraz kibicowanie Lechowi Poznań. Trzeci powód napisania artykułu jest najważniejszy: wszyscy jesteśmy grzesznikami.

Jedyny sposób, by spojrzeć w lustro

Spowiedź powinna być prosta, krótka i pełna – takie powiedzonko ustyszeć można w polskich klasztorach dominikanów. Hmm... Łatwo powiedzieć. „W praniu” okazuje się, że z sakramentem pojednania mamy niemało kłopotów.

Pierwsze pytanie, należące już do „klasyki gatunku”, zadają najczęściej osoby omijające kościoły szerokim łukiem: Przepraszam bardzo, a po co mi pośrednik? Czy do tego, by otrzymać Boże przebaczenie, muszę koniecznie ustyszeć głos księdza: „I ja odpuszczam tobie grzechy...”?

– Bardzo potrzebujemy znaków – wyjaśnia o. Wojciech Prus – Jak na własny użytek mamy rozemnić, kiedy grzech został odpuszczony, a kiedy nie? Jeśli mielibyśmy sami decydować, na jakąś narażalibyśmy się niepewność! Kiedy celebruję spowiedź przez pośrednictwo drugiego człowieka, to w całej mojej niepewności mam szansę dostrzec, że dostałem rozgrzeszenie. Mogę nie być pewny, mieć wątpliwości, odczuwać lęk, ale dostałem rozgrzeszenie, mam do odprawienia pokutę. Spowiadam się niedoskonale, spowiadam innych w sposób niedoskonaty, ale ratuje nas Duch Święty, który przychodzi z pomocą w naszej słabości. – Jezus wchodzi do mojego chlewu, aby mnie z niego wyprowadzić i przyprowadzić do Ojca – dopowiada w mocnych słowach poznański dominikanin. – Dzięki rozgrzeszeniu przeżywam moment nowego narodzenia, odzyskuję

szatę godową. Rodzić się na nowo to wracać do kalendarza z zapisami słabości i grzechu i spokojnie powiedzieć: „To jest moje życie, nie muszę się go wstydzic, chociaż wiem, że ono należy do mnie. Mogę przyjąć wszystko”. Czasami widać, jak ludzie tuszują swoją przeszłość, wstydzają się opowiadać o jej ciemnych stronach. Nawet sami przed sobą nie przyznają się do błędów, wypierają je z pamięci. W chwilach szczerości powiedzą: „Nie chcę tego pamiętać, gdybym mógł cofnąć czas, to by nie było tego czy tamtego”. Spowiedź jest jedynym sposobem, by móc spojrzeć w lustro, by dać się żyć.

Owczy pęd do Komunii

Choć wedle badań Instytutu Statystyki Kościoła Katolickiego maleje liczba wiernych chodzących co niedzielę na Mszę, rośnie liczba wiernych przyjmujących Komunię św. W ciągu trzydziestu ostatnich lat liczba *communicantes* zwiększyła się o prawie 9%. To pozytywne zjawisko. Ale – doszukując się drugiego dna – można zapytać: czy nie dzieje się tak również dlatego, że coraz częściej przystępujemy do Komunii z marszu?

Wiedzeni instynktem stadnym nie przejmujemy się już grzechami (Grzechy? Jakie grzechy?), zapominamy o radykalnych słowach św. Pawła przypominającego Rzymianom, że „zapłatą za grzech jest śmierć”. Zadowoleni z siebie grzech traktujemy coraz częściej jako przyjemność z niewiadomych przyczyn zakazaną przez Kościół.

ciąg dalszy na str. 9...

WATYKAN | Benedykt XVI mianował jednego z najwybitniejszych watykańskich dyplomatów, dotychczasowego przedstawiciela Stolicy Apostolskiej przy centrali ONZ w Nowym Jorku, abp Celestino Migliore nuncjuszem apostolskim w Polsce. Abp Celestino Migliore urodził się 1 lipca 1952 r. w Cuneo w Piemontie, na północy Włoch. Święcenia kapłańskie przyjął w Cuneo 25 czerwca 1977 r. i należy do prezbiterium tej diecezji. Uzyskał doktorat z prawa kanonicznego na Papieskim Uniwersytecie Laterańskim. W 1980 r., po ukończeniu Papieskiej Akademii Kościelnej, podjął pracę w służbie dyplomatycznej Stolicy Apostolskiej.

OSNY | W Osny pod Paryżem odbył się Zjazd Katolicki Polonii Francuskiej. Te spotkania mają miejsce nieprzerwanie, w pierwszą niedzielę lipca, od 1947 r. W zjeździe uczestniczą setki rodzin polskich mieszkających we Francji, osoby polskiego pochodzenia, a nawet ci, którzy nie posługują się już czynnie językiem polskim, ale czują więź z Polską i Polakami. Stałe elementy zjazdu to: uroczysta Msza św., modlitwa maryjna przy grocie Matki Bożej z Lourdes, możliwość degusta-

cji tradycyjnej polskiej kuchni, a przede wszystkim możliwość spotkania i wspólnej modlitwy za Ojczyznę. Mszy św. przewodniczył abp Andrzej Dziega, metropolita szczecińsko-kamieński. Liturgia zakończyła się modlitwą o beatyfikację Jana Pawła II, wypowiedzianą w miejscu, w którym w 1977 r. on sam, jeszcze jako krakowski kardynał, przewodniczył Eucharystii.

PARYŻ | We Francji, w tym roku, zostało wyświęconych 83 księży i 90 diakonów. Poinformowała o tym w Paryżu Konferencja Biskupów Francji. Według danych episkopatu we francuskim Kościele pracuje obecnie ok. 20 tys. księży, z których prawie jedna czwarta to zakonnicy, oraz prawie 2,2 tys. diakonów statych. Kościół we Francji może wkrótce potrzebować pilnie nowych kadr.

WARSZAWA | Rozpoczęły się zapisy na Światowe Dni Młodzieży, które odbędą się od 16 do 21 sierpnia 2011 r. w Madrycie. Wystarczy wejść na stronę madryt2011.pl i wypełnić formularz zgłoszenia. Ks. Grzegorz Suchodolski, dyrektor Krajowego Biura Organizacyjnego Światowych Dni Młodzieży, zaznaczył, że w rejestracji uprzywilejowane są zorganizowane grupy parafialne pod okiem duszpasterzy, a nie uczestnicy indywidualni. Światowe Dni Młodzieży odbędą się w Madrycie w dniach 16–21 sierpnia 2011 r. □

Po wyborach

...ciąg dalszy ze str. 3

Trzeba wywołać obopólną nienawiść. Obelgi świńskiego ryja (Palikota – przyp. aut.) dlatego skierowane są przeciw nieżyjącemu bratu prezesa PiS, aby łatwiej go sprowokować. Każda odpowiedź Kaczyńskiego stanie się przedmiotem głębokiej troski mediów, które odkrywają w nim pokłady agresji”. I tak dookoła.

W czasie kampanii wyborczej Komorowski nie przedstawił żadnej spójnej wizji prezydentury. Jeżeli mówi serio o zasypywaniu podziatów, będzie się musiał wykazać jako polityk znacznie większego formatu, niż było to widać w ostatnich miesiącach. Dla dobra Polski tego wypadłoby mu życzyć... Pierwszym sprawdzianem będzie np. pozycja Palikota i jemu podobnych „kapciowych” u boku, już prezydenta,

Komorowskiego. Pożyjemy, zobaczymy...

Jarostaw Kaczyński, pomimo porażki, ma też pewne powody do zadowolenia. Jego przegrana nie jest zbyt dotkliwa. Kiedy kończyła się farsa „prawyborów” w PO, wydawało się, że jej zwycięzca Komorowski wejdzie do Pałacu Prezydenckiego spacerkiem. Tymczasem musiał stoczyć ostry bój. Wynik jego kontrkandydata z PiS pozwala tej partii patrzeć w przyszłość z optymizmem. Bardzo dobry wynik oraz rosnące poparcie dla PiS pokazują, że obie główne siły polityczne znalazły się w stanie równowagi. Kampania PiS udowodniła, że zmieniając i tonując *image*, czy też inaczej dobierając hasła, odwołując się do pozytywnych wartości, można walczyć skutecznie o wyborcę z centrum. Jeszcze w tym roku mamy wybory lokalne, w 2011 – parlamentarne. Jeśli uda się utrzymać dynamikę

wzrostu poparcia, to nawet zawłaszczenie publicznych mediów przez PO, co wkrótce nastąpi, może rządzącej partii nie pomóc. Wówczas zamiast prezydenta Jarostawa Kaczyńskiego będziemy mieć Jarostawa Kaczyńskiego – premiera i kohabitację „à rebours”.

PiS odzyskało poza tym „koalicyjność”. Obecnie można wyobrazić sobie sojusz tej partii już nie tylko z PSL, ale nawet z SLD. W dodatku, gdyby prezes PiS wygrał wybory prezydenckie, jego partia zostałaby osierocona. Trudno dostrzec w ugrupowaniu polityka, który byłby jego godnym następcą. To kolejny element pozytywny porażki. Zmienił się też język politycznej debaty. Coraz trudniej na scenie politycznej o role dla takich błaznów jak Palikot czy Niesiołowski.

Są jednak i minusy ostatniej kampanii. Kandydat PiS zbyt mocno zaangażował

Z KRAJU

- W II turze wyborów prezydenckich Bronisław Komorowski (PO) uzyskał 53,01 proc. głosów, a Jarostaw Kaczyński (PiS) – 46,99 proc. Na Bronisława Komorowskiego zagłosowało 8.933.887 Polaków. Jarostawa Kaczyńskiego poparło 7.919.134. Komorowski został czwartym prezydentem RP. Frekwencja w II turze wyborów prezydenckich wyniosła 55,31 proc.
- Z przemówienia kandydata PiS, Jarostawa Kaczyńskiego: „Gratuluję Bronisławowi Komorowskiemu, ale przede wszystkim chciałem najserdeczniej podziękować tym wszystkim, którzy wzięli udział w tych wyborach. Zwłaszcza tym, którzy nas poparli. Jest ich dużo, bardzo dużo. Jest ich tak dużo, że możemy spokojnie powiedzieć, że Polska się zmieniła. (...) Musimy dalej zmieniać Polskę. Przed nami kolejne wybory: samorządowe, parlamentarne. Musimy być zmobilizowani, musimy zwyciężyć. Aby zwyciężyć, trzeba pamiętać o maksymie Józefa Piłsudskiego: *Zwyciężyć i spocząć na laurach to kłeska. Być zwyciężonym i nie ulec to zwycięstwo*”.
- Fragment przemówienia Bronisława Komorowskiego: „To była niezwykle trudna kampania, która udowodniła jednak, że państwo polskie w najtrudniejszych nawet momentach zdaje egzamin. (...) Chciałem więc podziękować wszystkim, którzy wzięli udział w procesie głosowania, tym wszystkim, którzy zachęcali nas do wzięcia udziału w wyborach”.
- Pięcioro ministrów Kancelarii Prezydenta, powołanych przez Lecha Kaczyńskiego, złożyło nazajutrz po ogłoszeniu wyników rezygnację z pełnienia funkcji. Szef biura prasowego Kancelarii Sejmu Krzysztof Luft powiedział, że rezygnacje prezydenckich ministrów zostaną przyjęte.
- Zarząd krajowy PO dyskutował w Belwedrze o kandydatach na marszałka Sejmu. Jednym z nich był Grzegorz Schetyna.
- Trzy dni przed wyborami prokuratura

w Rzeszowie ogłosiła, że oskarży byłego szefa CBA Mariusza Kamińskiego. Chodzi o akcję CBA w resorcie rolnictwa.

- Grzegorz Napieralski zdecydował, że nie poprze żadnego kandydata na prezydenta. Zdeklarował się natomiast Wojciech Olejniczak, który poparł Komorowskiego.
- Czy obie załogi – Tu-154 i lądującego wcześniej Jaka-40 – dostały od kontrolerów przyzwolenie, by zejść na „samobójczą” wysokość 50 metrów? W sprawie katastrofy pod Smoleńskiem pojawiają się nowe pytania.
- Vice-szef Kancelarii Prezydenta Sasin skrytykował wykonującego obowiązki głowy państwa Komorowskiego i obecnego szefa Kancelarii Michałowskiego. Opowiedział m.in., jak doszło do przejścia władzy w Kancelarii po śmierci Lecha Kaczyńskiego. Według niego marszałek Sejmu podjął decyzję o zmianach, gdy tylko się dowiedział od prezydenta Rosji Miedwiediewa o śmierci prezydenta RP. Sasin stawia też Komorowskiemu zarzuty w sprawie przejścia aneksu do raportu o likwidacji WSI – „Wiem, że służby odpowiedzialne za tajne akta w kancelarii, podjęły stosowne kroki w celu zabezpieczenia dokumentów znajdujących się w sejfach prezydenta i dotyczących A. Szczygły i W. Stasiaka. (...) Obecnie ten dokument jest w posiadaniu marszałka Komorowskiego i ministra Michałowskiego”.
- Następcą abp. Kowalczyka i nowym nuncjuszem w Polsce został włoski abp Celestino Migliore, który pracował już wcześniej w Polsce jako sekretarz w Ambasadzie Stolicy Apostolskiej w Warszawie. Jego nominację podpisał Benedykt XVI. Nowy nuncjusz zastąpił abp. Kowalczyka, który został arcybiskupem gnieźnieńskim i prymasem.
- W Krakowie został podpisany aneks do polsko-amerykańskiej umowy o obronie przeciw rakietowej. Aneks wiąże się ze zmianą koncepcji obrony balistycznej USA. Aneks został podpisany przez wiceministra spraw zagranic-

nych Jacka Najdera i ambasadora USA w Polsce Lee Feinsteina w krakowskim Urzędzie Miasta. Obecni byli: szefowa amerykańskiej dyplomacji Hillary Clinton, minister spraw zagranicznych Radosław Sikorski i były minister obrony Bogdan Klich. Na konferencji prasowej Clinton zapewniła, że nowy amerykański system obrony przeciw rakietowej, którego elementem jest rozmieszczenie w Polsce rakiet typu SM-3, jest „czysto obronny” i „nie jest zagrożeniem dla Rosji”. Clinton przy okazji wizyty w Krakowie nie odwiedziła prezydenckiego grobu na Wawelu, bo miało to zakłócić wyborczą ciszę. Niektórzy jednak twierdzą, że ta nieobecność była na prośbę polskiego MSZ...

- Szef PSL Waldemar Pawlak zapowiada, że ludowcy nie poprą projektu ustawy medialnej autorstwa PO.
- Po wyborczej porażce Waldemara Pawlaka Janusz Piechociński zamierza pozbawić go stanowiska prezesa PSL.
- W pierwszym półroczu br. obcokrajowcy złożyli w Polsce 2,6 tys. wniosków o nadanie im statusu uchodźcy. W całym 2009 r. takich wniosków było 10,5 tys.
- Dawni mieszkańcy Kresów Wschodnich II RP i ich rodziny odbyli 16. pielgrzymką tego środowiska na Jasną Górę. Kresowianie zaapelowali o prawdę historyczną o ich losach oraz popełnionych na Kresach zbrodniach.
- Bliski koniec sprawy Barbary Bliidy. Łódzkie śledztwo prokuratury zmierza ku końcowi. Nie ma dowodów na polityczne naciski, są jedynie na błędy ABW. Osobny raport przygotowuje sejmowa komisja.
- W polskim areszcie pozostaje na razie Uri Brodsky, domniemany agent Mossadu, wiązany z zabójstwem lidera Hamasu w Dubaju. Sąd oddalił zażalenie na jego areszt.
- 240 firm zostało dopuszczonych do konkursu na projekt architektoniczny Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku. Na konkurs wpłynęło 328 zgłoszeń z 42 krajów. □

się w walkę o głosy lewicowego elektoratu. „Rozgrzeszenie” postkomunistów, czy nazywanie Gierka patriotą na użytek „czerwonego Zagłębia” w Sosnowcu, było po prostu głupie. Nie dość, że to powtórka „wzmocnienia lewej nogi”, to i tak niczego to nie dało. 70% elektoratu Napierskiego z SLD zgodnie zagłosowało na... Komorowskiego. I po co to było?!

Wracając na koniec do nowego Prezydenta, wcale nie oczekuję od niego obiecanych 500 km autostrad w 500 dni. Niech Komorowski będzie po prostu odrobinę bardziej ponadpartyjny niż miało to miejsce, kiedy rządził w Sejmie. Niech czasami interes Polski zatriumfuje nad interesem partii i nie będzie z nim zawsze identyfikowany, niech... Prośby można by mnożyć, ale boję się, że niespodzianki raczej nie będzie. Róbmy więc swoje... □

Bronisław Komorowski

Jarosław Kaczyński

ZE ŚWIATA

- Prezydenci Rosji Dmitrij Miedwiediew i Niemiec Christian Wulff pogratulowali jako pierwsi marszałkowi Sejmu Bronisławowi Komorowskiemu wygranej w wyborach prezydenckich.
- Parlament Ukrainy ostatecznie poparł rezygnację z dążenia do członkostwa tego kraju w NATO. Stało się to tuż przed wizytą sekretarza stanu USA Hillary Clinton w Kijowie.
- Katolicka niegdyś Irlandia przyjęła ustawę o związkach partnerskich osób tej samej płci. Dokument ma wejść w życie jesienią tego roku.
- W niegdyś katolickiej Hiszpanii weszła w życie nowa ustawa dopuszczająca aborcję. Zgodnie z nią kobieta nie musi nawet podawać przyczyny zabicia nienarodzonego dziecka.
- Hiszpania zakończyła półroczne, nazwane „niewidocznym”, przewodnictwo w Unii. Do końca roku prezydencja trafiła w ręce Belgów.
- Benedykt XVI przybył do miasteczka Sulmona w Abruzji, by oddać hołd pochodzącemu z tamtych stron papieżowi Celestynowi V w 800. rocznicę jego urodzin.
- Nowym prezydentem RFN wybrano Christiana Wulffa. Celem jego pierwszej zagranicznej wizyty będzie Bruksela.
- Na Syberii i rosyjskim Dalekim Wschodzie, w okęgach graniczących z Mongolią i Chinami, Rosja przeprowadziła manewry wojskowe. Zdaniem analityków mają one zaszygnalizować, że Kreml zachowuje silną kontrolę nad tym regionem.
- Prezydent Azerbejdżanu poprosił Waszyngton o pomoc w rozwiązaniu konfliktu „na zasadach prawa międzynarodowego” w sprawie Górskiego Karabachu.
- Roza Otunbajewa została zaprzysiężona na prezydenta Kirgizji. Jest pierwszą kobietą na tym stanowisku w byłej republice sowieckiej w Azji środkowej.
- O jedność w walce z talibami zaapelował nowy dowódca sił USA i NATO w Afganistanie, gen. David Petraeus, w wystąpieniu w Kabulu.
- Amerykańska prokuratura ujawniła wczoraj, że dwie kolejne osoby podejrzane o udział w rosyj-

skiej siatce szpiegowskiej przyznały się, że żyły w USA pod fałszywymi nazwiskami. Wcześniej inny z podejrzanych, Juan Lazaro, przyznał się agentom federalnym, że szpiegował dla Rosjan i że Lazaro nie jest jego prawdziwym nazwiskiem. Przyznał też, że nie pochodzi z Urugwaju. Prokuratorzy poinformowali, że za jego mieszkanie płaćca strona rosyjska. Amerykańskie władze ogłosiły, że po wieloletnim śledztwie FBI zatrzymała dziesięć osób podejrzewanych o udział w siatce szpiegowskiej, która gromadziła informacje dla rządu rosyjskiego. Mieli oni prowadzić „zakonspirowaną i długoterminową” akcję wywiadowczą na rzecz Moskwy.

- Działalność zagranicznych organizacji pozarządowych „zaniepokoiła” prezydenta Wiktora Janukowycza. Do ukraińskiego MSZ wezwano dyplomatów z Niemiec, USA, Polski, a nawet Rosji.
- Prezydent Ukrainy Wiktor Janukowycz polecił swojemu rosyjskojęzycznemu szefowi MSW, aby w ciągu dwóch miesięcy nauczył się... języka ukraińskiego.
- Na Białorusi wszedł w życie prezydencki dekret nr 60 dotyczący kontroli Internetu. Przewiduje, że wszystkie podmioty prawne prowadzące działalność za pomocą Internetu będą musiały zostać zarejestrowane, podobnie jak i białoruskie strony www.
- Przywódcy Rosji, Białorusi i Kazachstanu podpisali unię celną.
- USA nigdy się nie zgodzą z okupacją gruzińskiego terytorium – stwierdziła podczas wizyty w Tbilisi sekretarza stanu USA, Hillary Clinton.
- Premier Izraela wykluczył możliwość przeszerzenia Turcji za akcję izraelskich komandosów na statkach z pomocą humanitarną dla Strefy Gazy, podczas której zginęło co najmniej 9 osób. Przedstawiciele władz Izraela i Turcji rozmawiali potajemnie w Brukseli, co potwierdziły rządy obu krajów.
- Totalitarny reżim północnokoreański zaproponował sąsiadowi z południa bezpośrednie

rozmowy w celu ustalenia okoliczności zatopienia w marcu południowokoreańskiej korwety „Cheonan”.

- Kubański Komitet Praw Człowieka i Pojednania Narodowego (CCDHRN) oświadczył, że jeśli umrze dysydent Guillermo Farinas, prowadzący od 130 dni strajk głodowy, cała odpowiedzialność spadnie na rząd.
- Siły koalicji odporły brawurowy atak talibów na lotnisko w Dżalalabadzie – największą bazę wojskową we wschodnim Afganistanie.
- W wieku 73 lat zmarł w stolicy Syrii – Damaszku Mohammed Oudeh, organizator zamachu terrorystycznego podczas Igrzysk XX Olimpiady w Monachium w 1972 roku, w wyniku którego zginęło jedenastu sportowców i trenerów reprezentacji Izraela.
- Policja z Portland w stanie Oregon ogłosiła, że wznowiła prowadzone w latach 2006–2007 śledztwo przeciwko byłemu wiceprezydentowi USA Alowi Gore’owi w związku z oskarżeniem o napaść seksualną na 54-letnią masażystkę.
- Co najmniej 230 osób, w tym wiele dzieci, zginęło wieczorem w wiosce na wschodzie Demokratycznej Republiki Konga w eksplozji cysterny z benzyną.
- W atakach dokonanych przez mużłmańskich rebeliantów na południu Tajlandii zginęło ośmiu członków sił bezpieczeństwa.
- Około 40 tys. kamer bezpieczeństwa zainstalowano w Urumczy w Chinach tuż przed rocznicą największych zamieszek etnicznych między Ujgurami a Hanami.
- Gazociąg Północny może stać na przeszkodzie okrętom NATO chcącym kotwiczyć na Bałtyku. Tak przynajmniej twierdzi Szósta Flota USA.
- W Bawarii będzie obowiązywał bezwzględny zakaz palenia tytoniu w miejscach publicznych. Zdecydowało o tym referendum.
- Rzecznik Pałacu Buckingham obliczył, że w roku finansowym 2009/2010 rodzina królewska kosztowała Brytyjczyków 62 pensy od osoby. Taniej od wielu republik... □

Grunwald

ciąg dalszy ze str. 2...

Dziś przypuszcza się, że armia krzyżacka liczyła około 32 tysiące ludzi i przewyższała ją siły polsko-litewskie w liczbie do 50 tys. ludzi. Przewagę tę wyrównywało doskonałe przysposobienie do walki armii Zakonu, który uchodził za potęgę militarną w skali Europy. Przebieg bitwy grunwaldzkiej, jak i całej kampanii, jest nam doskonale znany zwłaszcza dzięki opisowi Jana Długosza zawartym w jego *Kronice* zatytułowanej *Roczniki czyli Kroniki sławnego Królestwa Polskiego*. Dziejopis nasz, który urodził

Jan Długosz, reprodukcja obrazu Antoniego Gramatyki

się w pięć lat po bitwie i swe życie spędził w blasku tego grunwaldzkiego dnia triumfu i chwały, szczegółowe wiadomości o bitwie czerpał z opowiadań naocznych świadków i uczestników. Wspomnienie Grunwaldu było mu znane od dzieciństwa, wszak i ojciec jego, i stryj uczestniczyli w tej bitwie, a w świątyni króla Władysława Jagiełły, który kierował jej przebiegiem, znajdował się młody wówczas rycerz, później biskup krakowski i kardynał, wielki mąż stanu Zbigniew Oleśnicki, którego był bliskim współpracownikiem. Szczegółowy opis bitwy pod Grunwaldem pióra Długosza w jego *Kronice* uznano za najlepszy i najpiękniejszy fragment tego dzieła i należy do najwznioślejszych kart polskiego dziejopisarstwa. Opis to zresztą w zupełności zgodny ze źródłami strony przeciwnej, jak np. *Kronika konfliktu Władysława Jagiełły Króla Polski z Krzyżakami w roku 1410* (*Cronica conflictus Wladislai Regis Poloniae cum Cruciferis Anno Christi 1410*).

Bitwa trwała cały dzień. Król rozpoczął dzień od uczestnictwa we Mszy, którą odprawiał właśnie stryj naszego kronikarza – Bartosz, pleban kłobucki, gdy tym czasem rycerstwo polskie i litewskie stawało oddziałami i chorągiewkami w szeregach naprzeciw wroga. „Stwierdzono naocznie – pisze Długosz – że wojsko polskie miało w tej walce pięćdziesiąt znaków, które nazywamy chorągiewkami, pełnych znakomitych i doświadczonych rycerzy, oprócz chorągwi litewskich w liczbie czterdziestu. Pierwsza była chorągiew ziemi krakowskiej, której herbem był Biały Orzeł w koronie, z rozpiętymi skrzydłami na czerwonym polu. Znajdowali się w jej szeregach wszyscy znaczniejsi rycerze i panowie polscy, wszyscy weterani i wyćwiczeni w bojach. Siłą i liczebnością przewyższała ona wszystkie inne chorągwie. Jej dowódcą był [...] Zyndram z Miszkowic, a chorążym Marcisz z Wrocimowic z rodu Półkoziców. W pierwszym szeregu i na czele kroczyło w niej dziewięciu rycerzy ze względu na ich niezwykle zasługi,” a w tej liczbie był m.in. Zawisza Czarny z Garbowa z domu Sulima, Florian z Korytnicy herbu Jelito, Domarad z Kobylan z domu Grzymalitów, Skarbek z Góry z domu Habdank, Paweł Złotziej z Biskupic z domu Niesobia, Jaksza z Targowiska z domu Lisów. Jeszcze przed bitwą stanęło przed królem dwóch heroldów krzyżackich, ofiaro-

wując mu szyderczo dwa nagie miecze ku obronie, które Jagiełło z pokorą przyjął, mówiąc: „Miecze, które nam przystaliście, przyjmujemy w imię Chrystusa, który zgina karki pysznych”. Miecze te później jako pamiątka tego dnia będą przechowywane przez długie wieki obok insygniów koronacyjnych w Skarbcu Koronnym na Zamku krakowskim.

Rycerstwo polskie rozpoczęło bitwę czcigodną pieśnią-modlitwą *Bogurodzica*, którą Długosz nazwie „pieśnią ojczystą” (*carmen patrium*) i która odtąd na długie wieki stanie się pokorną modlitwą polskiego rycerstwa, zyskując rangę szczególną. Pięknie o tym powie w 1910 r. na rocznicowym obchodzie grunwaldzkim we Lwowie wielki historyk Oswald Balzer: „*Bogurodzica Dziewica* – rozbrzmiewała korna pieśń z tysięcznych piersi rycerstwa tuż przed bitwą grunwaldzką: starym obyczajem przyjęta pieśń bojowa polska, osobliwa przez to i tym od pieśni bojowych innych narodów różna, że nie zawiera żadnych motywów bojowych. Nie o wrogu czy o walce z nim szukaj tu wzmianki; nie znajdziesz prośby o zwycięstwo orężne, jest tylko błaganie [...] o żywot zbożny, o odwrócenie pokusy do złego. Ta pieśń usprawiedliwienia, pieśń sprawiedliwych, stać się mogła pieśnią bojową tylko w takim narodzie, który, kiedy wyruszał w bój, to w imię sprawiedliwości, i który w usprawiedliwieniu własnym czerpał otuchę przyszłego zwycięstwa. Nie po raz pierwszy pod Grunwaldem pieśń ta uderzyła w strop niebieski [podobno słychać ją było już pod Płowcami], ale chyba nigdy przedtem nie śpiewała jej rycerstwo z takim przejęciem i skupieniem ducha, z takim odczuciem powagi chwili jak właśnie wtedy.”

Jak napomknęliśmy, przebiegiem bitwy kierował Jagiełło, wykorzystując zupełnie nieznaną zakonemu i pozostającemu w jego szeregach zachodniemu rycerstwu sposoby walki z Tatarami, co dobry dawało skutek. Były jednak w toku tej bitwy momenty dramatyczne. „Kiedy po przepędzeniu wojska litewskiego lekki, łagodny deszcz stłumił potężną kurzawę, która zasypywała pole walki i walczących, między wojskiem polskim a pruskim [krzyżackim] – pisze Długosz – zawrzała od nowa w różnych miejscach bardzo zacięta walka. Ponieważ także Krzyżacy zabiegali z uporem o zwycięstwo, wielka chorągiew króla polskiego Władysława z Białym Orłem w herbie, którą niósł chorągwy krakowski, rycerz herbu Potukoza Marcisz z Wrocimowic, pod naporem wrogów upadła na ziemię, ale walczący pod nią najbardziej zaprawieni w bojach rycerze i weterani podnieśli ją natychmiast i umieścili na swoim miejscu, nie dopuszczając do jej zniszczenia. Nie dałoby się jej podnieść, gdyby się nią nie zajął znakomity oddział najdzielniejszych rycerzy i gdyby jej byli nie obronili własnym ciałem i orężem. Rycerze zaś polscy, pragnąc zetrzeć haniebną zniewagę, w najzawziętszy sposób atakują wrogów i rozbijają kompletnie, kładąc pokotem wszystkie te siły, które się z nimi starły”. Więc nad polem bitewnej wrzawy wzniesionej tumanu kurzu, które dopiero zrosił zbawienny przelotny deszcz, powiewały chorągwie z herbami rycerstwa polskiego, na czele z królewską chorągwią z Orłem Białym, bojowe znaki Litwinów i chorągwie krzyżackie. Dawało się słyszeć hasła bojowe strony polsko-litewskiej: „Kraków” i „Wilno”, świadkowie, i to obu stron walczących, zaklinali się potem, że w czasie bitwy widzieli na niebie jasną postać błogostawiającą polskiemu rycerstwu, w której rozpoznano św. Stanisława biskupa – patrona Królestwa. Był moment, kiedy wróg zagrażał życiu króla, lecz ostonił go młody i krzepki rycerz Zbyszko z Oleśnicy, od czego potem zaczęła się jego wielka kariera. Był chwilowy sukces Krzyżaków znaczony przepędzeniem Litwinów z pola walki i był moment krytyczny w tej bitwie znaczony zniesieniem z horyzontu walki wielkiej chorągwi królewskiej, gdzie zwycięstwo polskie wisało na włosku. Ostatecznie jednak bitwa zakończyła się całkowitą klęską Krzyżaków. Poległ wielki mistrz i kwiat rycerstwa krzyżackiego. Poległych pochowano i zebrano z pobojowiska krzyżackie chorągwie. Zwycięzcom dostały się wielkie łupy i jeńcy, których następnie król wolno puścił, wiążąc ich jedynie rycerską przysięgą.

...
Druga część artykułu ukaze się w następnym numerze „Głosu Katolickiego”

Spowiedź jak PKP ...ciąg dalszy ze str. 5

Dlaczego tak się dzieje? – Bo nie odnośmy tego do relacji miłości. A tu trzeba wszystko odnosić do miłości! – wyjaśnia wzięty spowiednik ks. Stefan Czermiński. – Trzeba ją pielęgnować jak krucho, bezcenną roślinkę. Bo właśnie miłość objaśnia nam grzech. Gdy zrani się miłość, torturą jest patrzeć, jak ona cierpi.

Relacja miłości. Bez tych dwóch słów nie da się opisać tego, co dzieje się przy kratach konfesjonatu. Bez niej nawet rachunek sumienia może zamienić się w buchalterię. – Rachunek sumienia nie jest wypełnianiem PIT-u – przypomina jezuita Józef Augustyn. – To nie rachowanie strat i zysków. Samo pojęcie „rachunek”, choć klasyczne, jest mylące. Kojarzy nam się z wylizaniem, sumowaniem. Rachunek sumienia nie ma nic wspólnego z niebieską matematyką. Jest rozmową grzesznika z przebacającym Ojcem o zranionej miłości.

Żałuję, że nie żałuję

– Ze słów „Idź i nie grzesz więcej” można wywnioskować ważną rzecz: Pan Jezus nie lekceważy grzechu. Grzech to śmierć – dopowiada o. Prus. – Ewangelia uczy, jak opisać siebie bez samooskarżania oraz jak opisać grzech bez lekceważenia. Tu nie ma nic w stylu: dziewczynko, nie przejmuj się, idź, rób, co chcesz. Grzech to śmierć w sensie metafizycznym. Nie można jej lekceważyć. Trzeba wrócić do dokumentu Jana Pawła II „Reconciliatio et penitentia”. Jednym z powodów zwołania synodu, którego prace zbiera tekst Jana Pawła II, było między innymi zjawisko zaniku poczucia grzechu. Zdziwiło mnie w tym tekście stwierdzenie papieża, że człowiek odzyska poczucie własnej godności, jeśli odzyska poczucie grzechu. To wielki paradoks, bo wydaje się, że większą godność czy radość życia uzyska człowiek, gdy zapomni o grzechu, gdy nie będzie się nim musiał przejmować!

Gdybyśmy doświadczyli, że nasze grzechy rzeczywiście rodzą śmierć, nie chcielibyśmy nigdy do nich wrócić. Nasz żal byłby szczery. A tak? Żałujemy, że nie żałujemy. To chyba podstawowy problem wszystkich penitentów. Czy przygotowując się do spowiedzi, musimy wycisnąć z siebie łzy? A może szlochanie nad grzechem nie jest konieczne? – To jeden z najtrudniejszych momentów, bo po grzechu pierwotnym oko i czucie są osłabione. Mniej widzę, mniej czuję – wyjaśnia o. Prus. – Nie potrafisz zrobić rachunku sumienia, bo nie dostrzegam swojego zła, a nawet gdy je dostrzegam, to nie odnajduję w sobie żalu. Jeśli przypomnimy sobie powrót syna marnotrawnego, to nie ma wątpliwości, że pchnął go do tego nie względem na wyglądającego jego powrotu ojca, ale to, że był głodny, doświadczył nędzy. Żal za grzechy nie jest uczuciem! Ludzie myślą, że się źle spowiadają, bo nie czują żalu za grzechy, nie odnajdują w sobie uczuć smutku, przygnębienia... Pewne grzechy mogą wręcz budzić bardzo miłe wspomnienia.

Tymczasem żal za grzechy jest zbliżony do decyzji. Rozpoznajemy i decydujemy, że to, co zrobiliśmy, nie było dobre.

Spowiedź na kartki

W internecie można znaleźć rady, jak spowiadać się przed ślubem, jakich używać sformułowań i jaką postawę przyjmując, by ksiądz się „nie czepiał”. W jaki sposób powiedzieć „o tych sprawach” księdzu tak, by niczego nie powiedzieć. Pod jednym z długich e-maili, w którym dziewczyna żyjąca przed ślubem pod jednym dachem ze swym chłopakiem pyta, co już jest grzechem a co jeszcze nie i jak daleko można się posunąć, by nie zaprzętać sobie sumienia zbędnymi wyrzutami, znalazłem krótką, mocną i prawdziwą do bólu odpowiedź. – Twoim problemem nie jest tak naprawdę seks, ale kontakt z Bogiem – odpowiada internautce o. Dariusz Kowalczyk, jezuita. – Legalistyczne, a zarazem karkotomne poszukiwanie krętych granic grzechu może być jedynie ucieczką od Boga i od siebie samej. Nie myśl, co by tu zrobić, żeby coś zrobić, a nie zgrzeszyć, ale o tym, jak być czystą w oczach Boga. Wiem, że moja odpowiedź to nie to, czego oczekujesz, ale może oczekujesz nie tego, czego należałoby oczekiwać?

– Co zrobić, gdy kapłan ma do czynienia z ludźmi, którzy przychodzą w maskach, z góry odmawiają spotkania i w punkcie wyjścia unieważniają sakrament, a mimo wszystko zależy im na formalności? – pyta swego współbrata o. Paweł Kozacki. – W takiej sytuacji trzeba stwierdzić, że każdy odpowiada przed Bogiem we własnym sumieniu – wyjaśnia o. Prus. – Spowiednik może pracować na tym materiale, który dostaje. Zaniedbanie bytoby najwyższe lekceważenie natchnień, by dopytać o coś niewygodnego. Co więcej, trzeba, byśmy jako spowiednicy zakładali dobrą wolę człowieka, wierzyli, że on mówi to, co myśli i czuje. Jan Paweł II powtarzał, że jeśli do bramy klasztoru przychodzi żebrak, to lepiej dać się dziewięć razy oszukać, niż odprawić jednego człowieka prawdziwie potrzebującego. W konfesjonale nie mamy być Sherlockami Holmesami. Raczej powinniśmy przyjmując postawę, która pozwoli komuś stwierdzić, że jeśli miłość Boża jest taka, jak ją opisujemy, to głupio jest grzeszyć. I głupio jest nas oszukiwać.

– Co ojciec robi, widząc, że penitentowi zależy tylko i wyłącznie na parafce na kartce, którą trzyma w spoconej dłoni? – pytam ojca Kozackiego. – Nie mam gotowej recepty. Ilu penitentów, tyle indywidualnych rozwiązań – wyjaśnia dominikanin. – Można uderzyć w tony odwołujące się do dobroci czy uczciwości tego człowieka z wiarą, że jest w nim podkład duchowy, który warto uruchomić. – Zakłada się jego dobrą wolę? – Na początku, w punkcie wyjścia, tak. Ale już po kilku minutach spowiedzi wiadomo mniej więcej, z kim mamy do czynienia. Próbuje pomóc takiemu penitentowi przebić się do samego siebie. Często robię taki numer: mówię „OK, wiem,

że przyszedłeś tylko po podpis. Podpisuję ci karteczkę. Masz podpisaną. A teraz idziesz do domu, czy pogadamy jeszcze chwilę?” – I gadają? – W ogromnej większości tak. Bywa tak, że ludzie wtedy zaczynają: Ojciec, tak właściwie to ja nie tylko po podpis... I zaczyna się rozmowa. Coraz bardziej szczerza. Często widać wówczas, że ta spowiedź „na skróty” nie wynikała ze złej woli, ale po prostu z ignorancji. Zdarzało mi się, że spowiedź zaczynała się tragicznie, a po półgodzinie słyszałem: „Ojciec, ale mi o tym nikt do tej pory nie mówił!”. Zdarzają się też jednak „opancerzeni” twardziele, do których nie sposób dotrzeć, a wszystkie próby kończą się zdawkowymi: „Hmmm”, „Tak”, „Nie”, „Nie wiem”, „Eee”. I nie ma żadnych szans na szczerą rozmowę.

Krasula, nawróć się!

...Pan odpuść Twoje grzechy, idź w pokój. Puk, puk. Odchodzimy od kratak konfesjonatu. Przed nami pokuta. Mój sześciolatek syn po swej drugiej w życiu spowiedzi (wcześnie Komunia św.) odszedł od konfesjonatu uśmiechnięty: mam zmówić dwie pokuty – wyjaśniał. – Jakie? – No, pokutę i pokutę. – Ale jaką? No przecież mówię: pokutę i pokutę! Po konsultacji z księdzem okazało się, że chodziło o dwie zdrowaśki. Mamy podobny problem. Czy samo odmówienie litanii albo dziesiątki Różańca załatwia problem zadośćuczynienia? – Najczęściej pokuta kojarzy się nam z gestami pokutnymi, takimi jak długie modlitwy, surowe posty, niemal biczowanie się czy noszenie włosiennicy – wyjaśnia o. Prus. – Tymczasem dla Jana Pawła II najważniejszym słowem, którym objaśnia pokutę, jest metanoia, czyli nawrócenie, zmiana myślenia. Mówi też o powrocie na właściwą drogę. W tym znaczeniu pokuta jest gestem sprawiedliwości. Słowo „nawrócenie” kojarzy mi się z książką Andrzeja Madeja „Dziennik wiejskiego wikarego”, w której czytamy, że gdy na wsi krowa szła w szkodę, wołano „Nawróć się!”. Człowiek, który popełnia grzech, idzie tam, dokąd nie powinien iść, i je to, co może mu zaszkodzić, z czym wiążą się przykre konsekwencje. Pokuta to proces wycofywania się z tych bezdroży.

Zamieszkajcie w konfesjonale

– Święty proboszcz z Ars „czynił z kościoła swój dom”, by prowadzić ludzi do Boga. Trzeba wrócić do konfesjonatu jako miejsca celebrowania sakramentu pojednania, ale też miejsca, w którym się częściej „mieszka”. Wtedy wierny będzie mógł tam znaleźć miłosierdzie, radę i pociechę, odczuć, że Bóg go kocha i rozumie – przypominał 11 marca swym braciom w kapłaństwie Benedykt XVI. – Przypomina mi się historia nieznanego już o. Władysława Skrzydlewskiego – uśmiecha się o. Wojciech Prus. – Opowiadał kiedyś w Krakowie: „Śniło mi się, że spowiadam, budzę się i... rzeczywiście spowiadam”.

Gość Niedzielną 25/2010

Nowojorski „Polish King”

W Central Park, w pobliżu Metropolitan Museum i 82. ulicy, znajduje się monumentalny pomnik z brązu. Rycerz na koniu w średniowiecznej zbroi wznosi nad głową dwa skrzyżowane miecze. Zdawać się może – zatrzymał się na chwilę tuż przed wielką bitwą, stoczoną 600 lat temu wspólnie przez wojska polskie, litewskie i ruskie przeciwko Krzyżakom, w której zwycięstwo uratowało zagrożone najazdem Zakonu losy tych narodów.

Wryty na granitowym cokole tekst głosi: „Władystaw Jagiełło King of Poland Grand Duke of Lithuania 1386 – 1484, Founder of a Free Union of the Peoples of East Central Europe Victor over the Teutonic Aggressors at Grunwald – July 15 – 1410” (Założyciel Wolnej Unii Narodów Wschodnio-Centralnej Europy, Zwycięzca Teutońskiej Agresji pod Grunwaldem 15 lipca 1410).

Przypuszczalnie mało kto wie, dlaczego „King Jagiełło” posiada aż trzy miecze!

Historię dwóch dodatkowych mieczy opisał po bitwie grunwaldzkiej sam Król Władystaw w liście do Królowej Anny. Oto wyjątek z listu w przekładzie z łaciny: *Kiedy zaś już jedni na drugich poglądaliśmy, mistrz krzyżacki i marszałek przez swoich heroldów nam i prześwietnemu księżęciu panu Witoldowi, bratu naszemu najdroższemu, dwa miecze ślą ze słowami: ‘Wiedźcie królu i Witoldzie, że tej godziny bitwę z wami stoczmy, te zaś miecze wam ku pomocy w darze ofiarowujemy. Pozwólcie więc nam wybrać to właśnie miejsce na bitwę, albo też sami wybiercie! Na co odrzekliśmy tagodnie: Miecze, któreście nam przysłali, przyjmujemy i w imię Chrystusa, co karki pysznych zgina, walczyć z wami będziemy, lecz miejsca walki wskazać wam ani nie umiemy, ani nie chcemy, bitwę zaś z wami stoczmy w miejscu, które Bóg wszechmogący dać nam raczy’.*

W sytuacji, w jakiej znajdowały się obydwie wojska – ciężkozbrojni Krzyżacy

w słońcu na otwartym polu a oddziały króla polskiego w zalesionej dolinie – czas pracował na korzyść Jagiełły. Rozsądny strateg zapragnął wysłuchać jeszcze dwóch Mszy, wypowiadać się, a następnie pasować przed bitwą młodych rycerzy. Tak więc symbol dwóch krzyżackich mieczy to nie tylko, jak pisał Długosz, „świadectwo wyniosłości i klęski Krzyżaków, a pokory i triumfu króla Władystawa”. To także symbol strategicznej dojrzałości polskiego wodza.

Symbolika dwóch mieczy niejednokrotnie pobudzała wyobraźnię artystów malarzy i poetów, jak w „Zawiszy Czarnym” Juliusza Słowackiego, w „Śpiewach Historycznych” Juliana Ursyna-Niemcewicza, a także w „Staroświeckich pieśniach o pruskiej porażce, która się stała za króla Jagiełła Władystawa”.

Na początku XX wieku powstała pierwsza koncepcja pomnika Jagiełły – dłuta artysty rzeźbiarza Stanisława Kazimierza Ostrowskiego (1879 – 1947), autora m.in. Grobu Nieznanego Żołnierza pod arkadami Pałacu Saskiego w Warszawie. Była to rzeźba z gipsu, wykonana w paryskiej pracowni artysty, przeznaczona na wystawę w Krakowie z okazji 500-lecia bitwy. Rzeźba uległa zniszczeniu w czasie I Wojny Światowej. Artysta powrócił do pracy nad pomnikiem Jagiełły w perspektywie Światowej Wystawy „The World of Tomorrow” w Nowym Jorku, przewidzianej na rok 1939.

Pomimo politycznych oporów wynikających z krytycznej sytuacji stosunków polsko-niemieckich w przededniu II Wojny Światowej, pomnik zostaje wykonany w ostatecznej wersji w pracowni w Carrarze i wystany przez autora z portu w Livorno do Nowego Jorku w lipcu 1939 roku.

Otwarcie pawilonu polskiego, ze względu na początek II Wojny, nastąpiło dopiero w maju 1940. Monumentalna rzeźba Ostrowskiego ustawiona przed pawilonem reprezentowała nie istnie-

Fot. Stefan Ostrowski

jące już wtedy na mapie Państwo Polskie...

Większość pomników konnych wywodziła się w swej formie od dzieł antycznych – jak pomnik Marka Aureliusza lub rzeźby Verocchia czy Donatella. Jagiełło Ostrowskiego jest w swej kompozycji – ujęcia zarówno postaci rycerza jak i konia – dziełem współczesnym. Romantyzm i symbolika zawarte w koncepcji pomnika wyrażają najgłębsze tendencje sztuki polskiej początku XX wieku.

W 1943 roku miasto Nowy Jork zakupiło pomnik od Rządu Emigracyjnego. Dzięki prezydentowi miasta, panu Fiorello la Guardia, oraz specjalnie utworzonemu polsko-amerykańskiemu Komitetowi, po zakończeniu Wystawy Światowej „King Jagiełło” zostaje przeniesiony do Central Parku. Miasto ofiarowało teren i opracowało program techniczno-urbanistyczny. Autorem przestrzennej orientacji pomnika i cokotu był architekt Aymar Enbury. Uroczyste i symboliczne odsłonięcie monumentu nastąpiło 15 lipca 1945... „Polish King” – jedyny pomnik w Nowym Jorku przedstawiający króla – stał się dla mieszkańców zabytkiem i częścią ich miasta... A dla nowojorskiej Polonii jest też miejscem spotkań z okazji większych wydarzeń i symbolem Niepodległej Polski. □

Józef Ostrowski

LISTA OFIAR NA RZECZ POWODZIAN

Duszpasterstwo Polskie w AMIENS	250 €	Ks. Kazimierz KUCZAJ SChr – ABSCON i ESCAUDAIN	760 €, w tym:
Ks. Tadeusz HOŃKO – GRENOBLE	320 €	Mr Antoni KUMIĘGA – ROEULX	500 €
Ks. Marian KURNYTA – MULHOUSE	700 €	Ks. Marcin PYZA – Duszpasterstwo polskie przy parafii św. Dominika, Paryż XIV	200 €
Ks. Adam JÓZEFACIUK – ALES	50 €	Ks. Józef MUSIAŁ – par. św. Genowefy, Paryż XVI	2721 €
Ks. Piotr MICHNIAK – NOEUX LES MINES i BARLIN	610 €	Ks. Tomasz TOBYS SChr – MONTCEAU LES MINES (La Saule, Le Bois du Verne, Les Baudras, Les Gautherets)	1315,40 €
Ks. Stanisław KATA – ORLEANS	350 €	Ks. Ryszard KACZOR – GUESNAIN	200 €
Ks. Edouard KAWALEC – COUERON	150 €	Ks. Waldemar PATULSKI – GAP	57 €
Ks. Wacław SZUBERT – par. Wniebowzięcia NMP, Paryż I	6439 €	Ks. Józef OSIŃSKI OMI – NOYELLES SOUS LENS	355 €, w tym:
Ks. Józef BODZIONY – DAMMARIE LES LYS	300 €	Składka	185 €
Ks. Tadeusz ŚMIECH – LYON	1052 €	Stowarzyszenie Meżów Katolickich Św. Barbary	20 €
Ks. Leszek WOJCIECHOWSKI – AUBY i DOURGES	515 €	Harcerze	50 €
Ks. Marian Maciej PARAMUSZCZAK – TOULOUSE	526 €	Towarzystwo Polek	50 €
Ks. Władysław DOBROĆ SChr – DUNKERQUE	100 €	Bractwo Żywego Różańca	50 €

OFIARY ZOSTAŁY PRZEKAZANE NA CARITAS RÓŻNYCH DIECEZJI, KTÓRE UCIERPIAŁY PODCZAS TEGOROCZNEJ POWODZI

Nie tylko rocznica Grunwaldu

Bogdan Dobosz

Kiedy pytamy o skojarzenie z rokiem 1410, natychmiast padnie odpowiedź: Grunwald. Mało kto wie, że niemal w tym samym czasie powstała Kongregacja Kupiecka Stotecznego Królewskiego miasta Krakowa, jedno z najstarszych tego typu zrzeszeń w Europie. Tak to już niestety bywa, że historia gospodarcza jest nudniejsza od wielkich bitew, kampanii, wyborów nowych dynastii, czy prezydentów.

Tymczasem Krakowska Kongregacja Kupiecka to historia wielu rodów, krakowskiego mieszczaństwa, a nawet wyglądu urbanistycznego miasta. Spełniała też ona rolę integracyjną dla mieszczan, którzy przybywali do Polski z Włoch, Niemiec, Szwajcarii, Szkocji. Byli tu spolonizowani później Żydzi i Ormianie. Kongregacja skupiła najbardziej zamożnych kupców handlujących sukniem, miedzią, czy ołowiem. Przynależność do niej była dla kupców obowiązkiem. Członkami Kongregacji byli m.in. dziad i ojciec Mikołaja Kopernika. Jan Kopernik działał w latach 1422 – 1447 w Krakowie w roli znanego tu i poważanego kupca. Jednak u zarania jej działalności w XV w. na szczególną uwagę zasługują przedstawiciele dwóch znakomych krakowskich rodów mieszczańskich: Morsztynów i Wierzyńców. Warto też wymienić Montelupich, Fogelwederów, pochodzących z Alzacji Betmanów, czy rodzinę Cellari.

Paradoksalnie, dodatkową rolę stowarzyszenie zaczęło pełnić w momencie utraty przez Polskę niepodległości w wieku XVIII, kiedy to handel popadł w ruinę. Kongregacja występuje wówczas w obronie praw kupieckich, prowadzi negocjacje i pomaga w odbudowie tego stanu.

Od 1775 r., po kasacji zakonu Jezuitów, Konfraternia Kupiecka przejęła w bezpośrednią administrację kościół św. Barbary. Wpływ na decyzję bp. krakowskiego Kajetana Sottyka mógł mieć fakt, że kościół ten ufundował w 1338 r. sam Mikołaj Wierzynek senior, jeden z założycieli Kongregacji.

Od 1774 r. kościół św. Barbary pełni nieprzerwanie funkcję duszpasterską wobec krakowskiego kupiectwa. Do świątyni przynosiła się też tradycja kupieckiego święta. W 1889 r. powrócili tu oo. Jezuiti, ale tradycja nie została przerwana. Jezuiti zobowiązali się nadal odprawiać uroczystą Mszę za kupców w dzień Niepokalanego Poczęcia NMP. W okresie międzywojennym ustalili się nawet pewien kanon obchodów. Najpierw była to poranna Msza św., potem uroczysta procesja ze sztandarami do magistratu, gdzie w sali kupieckiej podejmowano gości śniadaniem. W okresie

wojny oraz PRL-u tradycja zamarta. Kiedy jednak w 1989 r. Kongregację reaktywowano, święto kupieckie odrodziło się na nowo. Na nowo rozbudowano też jego oprawę. Święto tradycyjnie odbywa się w pierwszą niedzielę po święcie Niepokalanego Poczęcia NMP, co zwykle wypada w pierwszą niedzielę grudnia. Od 1994 r. wprowadzono obyczaj pasowania starym, oryginalnym tokiem, subiektów na kupców. Pochód kupców spod kościoła św. Barbary zatrzymuje się od 1995 r. pod Wieżą Ratuszową, skąd każdorazowy prezes rady Krakowskiej Kongregacji Kupieckiej odczytuje kupieckie orędzie. Od 1996 r. orędzie to obwieszcza trębacz, który wyjątkowo z Wieży Ratuszowej gra też hejnał mariacki. Od 1999 r. na czele pochodu kroczy giermek na koniu niosący ogromną chorągiew, na której widnieje sylwetka żaglowca – kogi – symbolu Kongregacji.

Kongregacji nie obca też była działalność społeczna, patriotyczna i narodowa. W 1907 r. pojawił się dwutygodnik „Kupiec Polski”. Członkowie Kongregacji położyli znaczące zasługi w walce o niepodległość Polski. W okresie I wojny światowej kupcy skupieni w Kongregacji wsparli m.in. inicjatywę legionową. Zgromadzenie Kongregacji podjęło uchwałę o przeznaczeniu kwoty 5000 koron „na sprawienie ciepłej bielizny dla legionistów”.

W roku 1900 w Krakowie istniało 388 sklepów spożywczych i korzennych, 247 sukiennych, 63 galanterijnych, 53 metalowe, 40 skórzanych, 28 papierniczych, 29 księgarski. 12 lat wcześniej w mieście powstała Szkoła Handlowa.

W latach 1918 – 1939 Krakowska Kongregacja Kupiecka działająca w II RP poszerzyła znacznie swój stan posiadania, wzbogacając się o oddziały terenowe, rozbudowując struktury organizacyjne i zwiększając liczbę członków. Od 1925 r. zaczął się ponownie ukazywać „Kupiec Polski”. Handel dawał pracę 21% mieszkańcom miasta. Tuż przed wojną oddano do użytku Halę Targową, w mieście funkcjonowało 28 placów targowych.

ciąg dalszy na str. 16...

Sztandar Krakowskiej Kongregacji Kupieckiej (ze zbiorów KKK, fot. W. Majka)

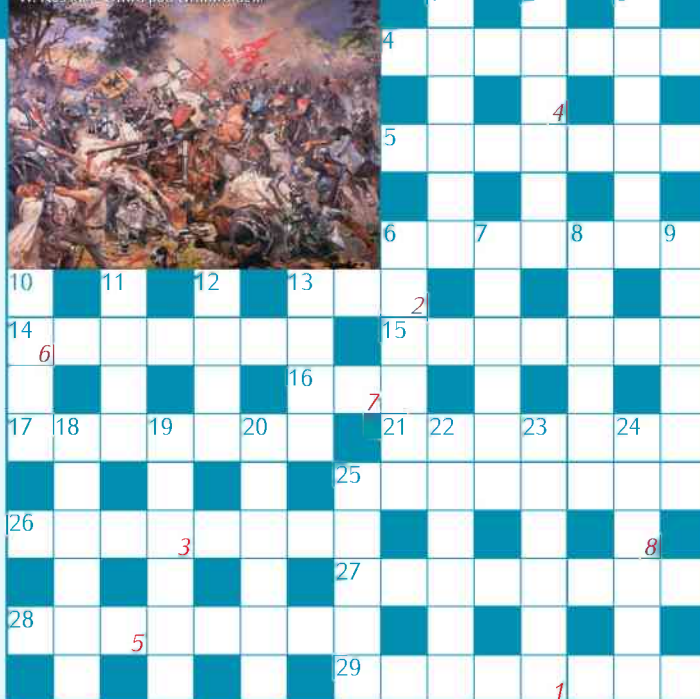
KRZYŻÓWKA GŁOSU

POZIOMO: 4) Główny kościół diecezji 5) Nie ma ojca ani matki 6) Kruche, nie słodzone ciasteczko 13) Członek brytyjskiej Izby Lordów 14) Ciecz + gaz w spray'u 15) Rozłożenie całości na składniki 16) Między sopranem a tenorem 17) Duży, dwuręczny miecz używany w XV-XVI w. 21) Np. „Pan Tadeusz” 25) Kieruje pracą doktoranta 26) Karetka pogotowia 27) Łączy mostek z topatką 28) Okres próbny w zakonie 29) Własnoręczny podpis

PIONOWO: 1) Świątloczuty lub ścierny 2) Imię autora „Quo vadis” 3) Dawniej brat zakonny 6) Komin wulkaniczny 7) Znacznik budowy organizmów 8) Określenie, wyzwisko 9) Rybka z akwarium 10) Informacje, przesłanki 11) Najcięższy ptak latający 12) Z premierem na czele 13) Projekt, zamysł 18) Zginął przez Dalilę 19) Mała Ania 20) Gratka, sposobność 22) Przeladunkowy to rampa 23) Pogoń 24) Była do odkażania ran 25) Żart, figiel

1 2 3 4 5 6 7 8

W. Kossak, Bitwa pod Grunwaldem

POLSKA | FRANCJA | ŚWIAT

Anna Rzczycka

Order Legii Honorowej

W chwili, gdy piszę te słowa, nie znam jeszcze wyników wyborów prezydenckich w Polsce. Za wcześniej na jakiekolwiek komentarze.

Zajmę się w związku z tym krajem, w którym mieszkam – Francją, zwłaszcza że okazja po temu: 14 lipca Francja obchodzić będzie, jak co roku, swe święto narodowe. I, jak co roku, jednym z najważniejszych wydarzeń tego dnia będzie przyznanie w Pałacu Elizejskim Legii Honorowej, głównego orderu Republiki.

Legia honorowa – jedna z tych instytucji, do których Francuzi są szczególnie przywiązani – ustanowiona została przez Napoleona Bonaparte w 1802 roku jako nagroda za wybitne zasługi wojskowe i cywilne.

Różne jej stopnie (kawalerski, oficerski i komandorski), na wniosek premiera i ministrów, nadaje prezydent Republiki, który z tytułu swojej funkcji jest jedyną osobistością posiadającą Legię Honorową najwyższego stopnia – wielki krzyż. Dekret przyznający odznaczenie podpisany jest w Pałacu Elizejskim dwa razy do roku – oprócz 14 lipca, także 1 stycznia.

Francuzi zastanawiają się często nad przyszłością orderu w zjednoczonej Europie. Czy może mieć w niej jakiekolwiek inne znaczenie niż folklorystyczne? Czy będzie w stanie sprostać konkurencji przyszłego odznaczenia: ponadnarodowego i europejskiego? Na razie żadne poważniejsze zagrożenie nad nim nie wisi. Odznaczenia o randze europejskiej ciągle

nie ma; sekretariat generalny Kancelarii Legii Honorowej postanowił poza tym, wraz z kancelariami odznaczeń istniejących w innych krajach Unii, utworzyć stowarzyszenie obrony wewnątrz europejskich orderów zastugi.

Wbrew temu, co myśli przeciętny Francuz, który dwa razy do roku znajduje w prasie długie listy odznaczonych, wcale nie jest łatwo zostać szczęśliwym posiadaczem Legii Honorowej, którą na co dzień symbolizuje mała czerwona wstążeczka przypięta do kłapy marynarki. Przyślugi oddane Francji muszą być najwyższej rangi – niezależnie od tego, czy są one natury wojskowej czy też cywilnej. W swej ponad dwustuletniej historii kancelaria Legii Honorowej miała na czele głównie wojskowych – marszałków I i II cesarstwa, generałów pierwszej i drugiej wojny światowej. Istniały tylko dwa wyjątki i dwaj wielcy kanclerze, którzy nie byli wojskowymi: przyrodnik Lacepede i biskup Dufour.

Legia Honorowa – jak się powiedziało – jest instytucją: w przenośnym, ale także dosłownym znaczeniu, tzn. stanowi rodzaj administracji centralnej, która dysponuje rocznym budżetem 20 milionów euro przyznawanym przez Parlament. Oprócz kancelarii w jej skład wchodzi dwie szkoły średnie, w Saint Denis i w Saint-Germain, oraz muzeum mieszczące się w paryskim pałacu Salm nad Sekwaną, niedaleko muzeum Orsay. W 2002 roku, w ramach obchodów 200 rocznicy istnienia Legii, muzeum postanowiono odnowić. Koszta wzięto na siebie

dobrowolnie kilka osób prywatnych: pewien generał, pragnący zachować anonimowość, przeznaczył milion euro, wysokie dary pieniężne złożyli rodzina Rockefellerów i Michel David-Weill – prezes francusko-amerykańskiego banku Lazard.

Wielką estymą Legia Honorowa cieszy się za granicą, zwłaszcza w Stanach Zjednoczonych. Jednym z inicjatorów muzeum Salm był amerykański adwokat Nelson William Cromwell. Ufundowana przez niego dotacja do dziś stanowi znaczną część budżetu muzeum. Cromwell jest także założycielem American Society of the French Legion of Honor, z siedzibą na prestiżowej 5 avenue w Nowym Jorku. Polacy mogą się szcycić, obok Francuzów, największą ilością nadań Gwiazdzistego Orderu Legii Honorowej. Legię Honorową otrzymało w sumie 4 tysiące Polaków, między innymi Józef Piłsudski, Ignacy Jan Paderewski, Andrzej Wajda, Sławomir Mrożek, Krystian Zimmerman, Andrzej Seweryn, Marek Edelman i Władysław Bartoszewski. □

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

Bogdan Usowicz

☺ Jeszcze raz okazuje się, że jeśli piłkarski Mundial organizuje się poza Ameryką Łacińską, to górą są zespoły starego kontynentu. W półfinałach znalazły się 3 drużyny z Europy i „na ostodę”, Urugwaj. Mundial w RPA rozpowszechnił... wuwuzele. Wiele drużyn, kibiców i dziennikarzy dotknęła plaga kradzieży i bandytyzmu. Na szczęście trochę dobrej piłki też było...

☺ Transfery. Wista Kraków dokonała kolejnego wzmocnienia przed startem do nowego sezonu. Białą Gwiazdę zasilili posiadający podwójne obywatelstwo (Bośnia i Hercegowina oraz Chorwacja) Gordan Bunoza. Obrońca przeszedł w Krakowie medyczne testy i podpisał z krakowską ekipą czteroletni kontrakt. Bunoza, obok Słowaka Erika Cikosa, jest kolejnym wzmocnieniem defensywy Wisty. Wista uzgodniła z kolei z holenderskim klubem psv Eindhoven warunki transferu do Holandii obrońcy Marcelo. Nowym piłkarzem Zagłębia Lubin został słowacki środkowy obrońca Csaba Horvath. Kontrakt

opiewa na 3 lata. Argentynczyk Alejandro Ariel Cabral został nowym piłkarzem Legii Warszawa. Jego rodak Cristian Omar Diaz został z kolei zawodnikiem Śląska Wrocław. Beniaminek greckiej ekstraklasy Panserraikos Serres chce wypożyczyć z Polonii Sebastiana Przyrowskiego. Artur Wichniarek ponownie został piłkarzem Lecha Poznań. Marcin Mięciel (ostatnio Legia) od nowego sezonu będzie reprezentował barwy ŁKS Łódź.

☺ Tego jeszcze nie było. Żużlowe Grand Prix Polski na torze w Toruniu przeszło do historii. Zakończyło się potrójnym triumfem Polaków. Na obiekcie Unibaxu wygrał Tomasz Gollob przed Rune Holtą i Jarosławem Hampel. W klasyfikacji generalnej prowadzi Gollob prze Hampel.

☺ Daniel Castellani buduje drużynę siatkarską na mistrzostwa świata. Wszystko wskazuje jednak na to, że będzie to proces długi, bo po przegranej z Kubą 0:3 i 1:3 u siebie, Polaków zabraknie w finałowym turnieju Ligi Światowej.

☺ F1. W Grand Prix Europy na torze w Valencji najszybszy okazał się Vettel. Kubica był piąty. Po dramatycznym wyścigu, którego negatywnymi bohaterami byli sędziowie, Kubica opuszcza Valencję z dziesięcioma punktami za piątą lokatę. W klasyfikacji mistrzostw świata Polak awansował na miejsce 6. Prowadzi Hamilton.

☺ Jak donoszą francuskie media, szefowie zespołu Renault złożyli Kubicy ofertę nowej umowy, na mocy której polski kierowca pozostałby w zespole do końca 2011 roku.

☺ Reprezentacja polskich kajakarzy z dorobkiem czterech medali (srebrny i trzy brązowe) zakończyła udział w mistrzostwach Europy w hiszpańskiej Trasonie.

☺ Agnieszka Radwańska spadła z dziewiątej na jedenastą pozycję w rankingu tenisistek WTA Tour.

☺ Szwajcar Fabian Cancellara wygrał prolog 97. edycji wyścigu Tour de France na 8,9-kilometrowej trasie w Rotterdamie. W peletonie 198 kolarzy z 22 ekip jedzie jeden Polak, Sylwester Szmyd (Liquigas). □

LA PAGE DES FRANCOPHONES de Richard Zienkiewicz (riczienk@laposte.net)

La bataille de Grunwald

Grunwald, Tannenberg, Žalgiris, trois dénominations, en polonais, en allemand et en lituanien, pour un seul lieu, théâtre d'une bataille dont on commémore le six-centième anniversaire.

La bataille de Grunwald, qui s'est déroulée le 15 juillet 1410, a été l'une des plus grandes batailles du Moyen Âge. Elle a opposé les Chevaliers teutoniques aux Polonais et aux Lituanien. En ce début de xve siècle, le royaume de Pologne est sous le règne du roi Ladislas II depuis 1386. Issu de la dynastie lituanienne de Gediminas, il est le fondateur de celle des Jagellon ; grand-duc de Lituanie depuis 1377, il règne sur les deux pays à la suite de l'Union de Krewo de 1385, qui crée une union personnelle entre le Royaume de Pologne et le Grand-Duché de Lituanie, et qui marque le début d'une longue association de plus de quatre siècles entre les deux États, qui durera jusqu'au troisième partage, en 1795. Ce rapprochement entre Polonais et Lituanien était nécessaire en raison de l'extinction de la dynastie polonaise des Piast et de la nécessité de faire face à la menace que représentait la puissance de l'ordre des Chevaliers teutoniques. Ceux-ci se sont installés en Pologne au XIIIe siècle, dans la région de Chełmno, à la demande du duc de Mazovie, Conrad 1er, qui cherchait à protéger son duché des attaques incessantes des tribus païennes prussiennes. C'est à partir de là que se crée un État teutonique. Les chevaliers, après avoir exterminé les Prussiens et annexé leurs territoires, étendent leurs conquêtes au détriment des Polonais et des Baltes. Si, au début, les relations entre les Polonais et les chevaliers sont bonnes, elles se dégradent rapidement à mesure que ces derniers renforcent leur pouvoir et montent en puissance, notamment après la fusion avec l'ordre des Chevaliers Porte-Glaive. La menace sur la Pologne est d'autant plus grande que le pays est affaibli par le démembrement territorial résultant du partage du royaume entre les héritiers de Boleslas III Bouche-Torse, au début du XIIIe siècle. Ce morcellement durera jusqu'à l'arrivée de Ladislas Ier le Bref, qui

réunifiera une partie des territoires polonais, et surtout de son fils, Casimir III le Grand, le dernier des Piast, qui rénovera et renforcera l'État. Malgré les traités que les souverains successifs ont conclus avec les chevaliers teutoniques, ceux-ci restent toujours menaçants, surtout après l'arrivée d'Ulrich von Jungingen comme grand maître de l'ordre, en 1407. Il considère en effet que, pour l'État monastique, l'union de la Pologne et de la Lituanie présente une menace. Il lui déclare donc la guerre en 1409. Les deux parties passent beaucoup de temps à chercher et à conclure des alliances, et à se préparer militairement. Les chevaliers teutoniques se voient renforcés par des chevaliers venus de toute l'Europe, plus particulièrement occidentale, tandis que Polonais et Lituanien reçoivent des renforts tchèques, ruthènes, moldaves et tatars. Après quelques manœuvres de diversion durant les jours qui précèdent, les deux armées se retrouvent l'une en face de l'autre au petit matin du 15 juillet. Les Teutoniques, moins nombreux mais mieux armés et mieux entraînés, sont commandés par leur grand maître, Ulrich von Jungingen, alors que les forces de l'union polono-lituanienne, plus nombreuses mais moins bien armées, sont sous le commandement du roi Ladislas II et de son cousin Vytautas (Witold), grand-duc de Lituanie. Après de longues heures de face à face, la bataille commence vers midi et va durer plus de six heures. Au cours des hostilités, les chevaliers germaniques prennent le dessus pendant deux à trois heures. Au bout de quatre heures, la cavalerie lourde polonaise entre en action et, avec le soutien de la cavalerie légère, encercle complètement l'ennemi et remporte la victoire. On peut imaginer l'effet qu'ont produit ces cavaliers polonais, bardés de leurs armures brillant au soleil, avec leurs grandes ailes dans le dos, et chargeant en chantant à pleine voix l'hymne

Bogurodzica. Les pertes, du côté teutonique, sont lourdes. Le grand maître, tous les hauts responsables et les plus hauts dignitaires de l'ordre sont morts. Cette victoire de l'alliance polono-lituanienne sonne le glas de l'ordre teutonique qui va commencer à décliner. Le traité de paix de Toruń de 1411 signe le retour des territoires occupés à la Pologne et à la Lituanie. Mais il faudra attendre encore plus de cinquante ans et des conflits armés pour que l'État monastique, réduit à la Prusse orientale, devienne vassal du roi de Pologne, et encore près de soixante ans pour qu'en 1525, l'État teutonique se sécularise en devenant duché de Prusse, avec pour capitale Königsberg. Il restera vassal de la Pologne jusqu'en 1657. Parallèlement au déclin de l'ordre teutonique, la bataille de Grunwald marque le début de la montée en puissance de la Pologne qui s'étendra de la Baltique à la mer Noire. Au fil du temps, la victoire sur les chevaliers teutoniques de l'Empire germanique est devenue un symbole fort de l'identité nationale polonaise. La bataille a été minutieusement décrite quelques dizaines d'années plus tard, par l'historien Jan Długosz, auteur d'une histoire de la Pologne des débuts jusqu'à 1480. Sur la base de ces écrits, le peintre polonais Jan Matejko exécute en 1878 une représentation de la bataille de Grunwald qui viendra nourrir l'imaginaire polonais. En 1900, c'est l'écrivain Henryk Sienkiewicz qui publie son fameux roman, Les Chevaliers teutoniques. Ces œuvres connaissent le succès compte tenu du contexte de partage dans lequel se trouve le pays. En 1960, le cinéaste polonais Aleksander Ford porte le roman de Sienkiewicz à l'écran, à l'occasion du cinq-cent-cinquantième anniversaire de la bataille. Celle-ci est toujours commémorée tous les ans, ce qui donne lieu à des reconstitutions auxquelles participent de nombreux figurants. Les festivités de cette année se déroulent avec un faste particulier, compte tenu de la date anniversaire. Gageons que nombreux sont les Polonais qui pensent à ce temps béni où leur pays était une grande puissance européenne avec laquelle il fallait compter dans le concert des nations. □

Austria wygrywa z gejami *jck, Gość Niedzielny*

Strasbourg. Państwa europejskie nie są zobligowane do zgodzenia się na małżeństwa homoseksualne – orzekł Europejski Trybunał Praw Człowieka, odrzucając skargę dwóch gejów przeciwko państwu austriackiemu.

Gejom tym odmówiono w 2002 r. w Wiedniu zgody na zawarcie związku małżeńskiego, argumentując, że małżeństwo jest możliwe tylko między kobietą i mężczyzną. Zaskarżyli więc Austrię, twierdząc, że władze dopuściły się naruszenia prawa do małżeństwa, prawa zakazującego

dyskryminacji oraz prawa nakazującego poszanowanie życia prywatnego i rodzinnego.

„Europejska Konwencja Praw Człowieka nie zobowiązuje żadnego państwa do objęcia par homoseksualnych prawem do zawarcia małżeństwa” – podkreślono w uzasadnieniu orzeczenia Trybunału. Od tego roku w Austrii możliwa jest rejestracja homoseksualnych związków partnerskich; w wielu kwestiach prawa takich związków zrównano z prawami małżeństw, ale jest też istotna różnica – parom homoseksualnym nie wolno adoptować dzieci. □

„Gościa niedzielnego” pytanie o wychowanie

Poświęcenie

Mąż odszedł przed wielu laty, założył nową rodzinę, nie interesował się córkami, nie płacił na nie, nigdy nie pomagał. Teraz, gdy są one na granicy dorosłości, nagle się odezwał, coś im obiecuje, ale pewnie słowa nie dotrzyma. Ze zdumieniem obserwuję, że obie dziewczyny mają do mnie nieokreślony żal, wylewają na mnie złość, gdy on je zawodzi. Jest mi przykro, że dcją sobą manipulować, że zapominają o moim poświęceniu. Całą uwagę skupiłam przed laty na córkach, nie mam prawie wcale przyjaciół, zresztą, nie jestem atrakcyjna towarzysko. Przez tyle lat tylko dom i praca na kilku etatach...
Samotna mama

Córki idealizują nieobecnego ojca, ponieważ bardzo go potrzebują. A mama staje się workiem treningowym wszelkich frustracji. Niech Pani nie walczy o ich uznanie. Można powiedzieć, że jest Pani bardzo przykro, iż muszą takie przykre przeżycia zaliczyć. Obie dziewczyny potrzebują dyskretnego współczucia i wsparcia, bo po raz kolejny przeżywają tak bardzo niezawinione odrzucenie. Natomiast bardzo ważne jest to, by nie przyjmowała Pani roli ofiary. Nie trzeba się narzucać z pomocą, można ewentualnie zapytać, czy jej potrzebują.

Na całą sytuację należy spojrzeć z ich punktu widzenia. To nie ich wina, że ojciec odszedł. Mają naturalną potrzebę posiadania ojca. Są w stanie przebaczyć

wszystko, byle być. Proszę nie wymagać, by myślały logicznie. One bardzo potrzebują taty, by poczuć swoją wartość, by się nie rzucić w ramiona pierwszego lepszego chłopaka. Może nawet zrobią z Pani wredną kobietę o trudnym charakterze, od której odszedł mąż. Z takim mitem nie da się logicznie walczyć. Ze wszystkich sił należy teraz samej sobie okazywać szacunek. Nie wypominać im tego, że się Pani tak poświęciła. To docenią za kilka lat, teraz takie słowa obrócą się przeciwko Pani. Byłoby dobrze zająć się trochę sobą. Pokazać się jako kobieta pewna swoich wyborów, a nie rozszalona matka, która na siłę żąda współczucia. Bardzo polecam, by z dowolnej biblioteki pożyczyła Pani sprawdzone powieści dla nastolatków, gdzie pojawia się ta tematyka. Np. Siesickiej „Zapałka na zakręcie”, Musierowicz „Tygrys i Róża” czy „Dziecko piątku”. Te powieści dla nastolatków mają też przesłanie dla matek, szczególnie „Tygrys i Róża” – tam mama bardzo cierpi, że córka ją odtrąca, a im bardziej mama cierpi, tym bardziej ma ją rani. Proszę uważać, by za dużo nie moralizować, by nie być taką nieustannie zafrasowaną.

Warto pamiętać, że w każdym wieku jest się atrakcyjnym towarzysko, jeśli tylko jest się pełnym radości życia. Już najwyższy czas, by budować nowe znajomości, odświeżyć stare. Bo inaczej będzie Pani szantażować emocjonalnie córki, gdy zaczną wyfruwać z gniazda. Będzie im łatwiej, jeśli mama będzie radosna i wśród ludzi. Mam nadzieję,

że Pani nie narzeka i nie ma syndromu samotnej matki.

Wiele kobiet samotnie wychowuje dzieci. Nie trzeba mieć z tego powodu kompleksów. Tyle już Pani osiągnęła, że po krótkim trzęsieniu sytuacja za jakiś czas wróci do normy. Przetrzyjmy Pani tę przykrą sytuację, pomoże córkom, gdy będą cierpieć z powodu nieodpowiedzialnych zachowań ojca. Proszę się wczuć w ich sytuację, ich marzenia, ich potrzebę buntu wobec bohaterskiej mamy, której nie da się krytykować, a bez tego trudno się prawidłowo rozwijać.

Jest Pani bardzo blisko mety, bo obie dziewczyny wnet będą samodzielne. Dlatego gratuluję sukcesów, ma Pani powód do dumy. Mama nie powinna być smętna. Szczególnie wierząca mama. Bo „jeżeli Bóg z nami, któż przeciwko nam?!”, albo „radujcie się, bracia, w Panu, powiadam, radujcie się”. Biblia ma najlepszą odpowiedź na wszelkie życiowe dylematy. □

Z listów do redakcji

Oświadczenie dotyczące nieprawidłowości w głosowaniu w wyborach prezydenckich 2010 w Brukseli

Bruksela 24.06.2010

W związku z brakiem reakcji ze strony Państwowej Komisji Wyborczej w związku z wyborami prezydenckimi 2010 r. w Komisji Wyborczej Nr 23 przy Konsulacie RP w Brukseli czujemy się w obowiązku poinformować opinię publiczną o wynikach wyborów w tejże Komisji Wyborczej i pilnie oczekujemy wyjaśnień od PKW w tej sprawie.

Czynimy to w imieniu Stowarzyszenia Polsko-Belgijskiego oraz jako osoby wspierające kandydaturę Jarosława Kaczyńskiego na Prezydenta RP.

Po podliczeniu wszystkich kart i głosów oddanych oraz po kilkukrotnej weryfikacji kw Nr 23 przy Konsulacie RP w Brukseli stwierdziła, iż kart do głosowania wyjętych z urny (4068) było więcej o 98 niż wydanych i potwierdzonych przez głosujących (3970).

Po sporządzeniu i podpisaniu protokołu głosowania oraz zabezpieczeniu wszystkich kart, raport podsumowujący wyniki został przekazany i potwierdzony przez Państwową Komisję Wyborczą.

Na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej <http://prezydent2010.pkw.gov.pl/PZT/PL/WYN/W/149901.htm> znajduje się raport PKW o wynikach wyborów zagranicą. Potwierdza on przyjęcie wyników, które ukazują nieprawidłowości i budzą wiele wątpliwości. Nie może tak być, aby liczba kart wyjętych z urny by-

ła wyższa niż liczba kart wydanych do głosowania.

Do dnia dzisiejszego (24 czerwca) Państwowa Komisja Wyborcza nie poinformowała opinii publicznej o tak kontrowersyjnych wynikach głosowania w Brukseli ani o tym, czy podjęła działania (a jeśli tak to jakie?) zmierzające do wyjaśnienia zaistniałej sytuacji.

Oczekujemy niezwłocznych wyjaśnień od PKW, poinformowania opinii publicznej o opisanym zdarzeniu jak również ustosunkowania się do przebiegu wyborów w kw Nr 23 przy Konsulacie w Brukseli oraz do ich wyniku.

W świetle opisanych zdarzeń, nasuwają się nam następujące pytania:

Czy „incydent”, jaki zdarzył się w Brukseli, jest przypadkiem odosobnionym?

Jaka jest wiarygodność wyników wyborów ogłoszonych przez Państwową Komisję Wyborczą?

Jak wybory w kw Nr 23 przy Konsulacie RP w Brukseli można w ogóle uznać za ważne?

*Stowarzyszenie Polsko-Belgijskie, Bruksela
Wiesław Cieleń (członek KW Nr 23 w Brukseli),
Robert Malski (mąż zafania w KW Nr 23 w Brukseli),
Dr hab. Ryszard Szmajki, Krzysztof Skotnicki*

Spieszmy się słuchać ludzi

„Przyczynek do historii Stowarzyszenia Studentów Polskich we Francji”

„Spieszmy się kochać ludzi, bo tak szybko odchodzą” to cytat z ks. Jana Twardowskiego. Czasami chciałoby się też prosić: spieszmy się nie tylko kochać, ale

i... słuchać. Często bowiem odchodzą zbyt szybko, zabierając ze sobą świadectwa historii, których próżno szukać w spisanych dokumentach i materiałach. Nie wielka broszura autorstwa Mieczysława Werno „Przyczynek do historii Stowarzyszenia Studentów Polskich we Francji” do takich właśnie ocalonych świadectw należy.

Jest to właśnie „przyczynek”, ale wartość historyczną tego typu wspomnień trudno przecenić. Zwłaszcza dla polskiej wspólnoty nad Sekwaną. Licząca 67 stron broszura wydana w Bayonne w tym roku zawiera także liczne ilustracje. Opowiada o mało znanym fragmencie historii stowarzyszenia studentów polskich we Francji. Osobne podziękowania należą się tu też znanemu historykowi emigracyjnemu, prof. Tadeuszowi Wyrwie, któremu udało się pana Mieczysława do napisania tej garści wspomnień namówić.

Autor był jednym z organizatorów polskiego życia studenckiego po wojnie, sprawował funkcję prezesa i przez wiele lat prezesa honorowego Stowarzyszenia Studentów i Absolwentów Polskich na Uchodźstwie, był też honorowym członkiem Zrzeszenia Światowego. Zmarły zaledwie kilka miesięcy temu Mieczysław Werno urodził się w 1931 roku w Kępnie. Jego ojciec i starszy brat byli żołnierzami NSZ, a on sam pełnił funkcję łącznika. Aresztowany razem z matką w 1946 roku ucieka w czasie transportu i przedostaje się przez „zieloną granicę” do zachodniej strefy okupacyjnej, gdzie odnajduje ojca i brata. Do Francji przybywa w roku 1949 i po roku pracy otrzymuje stypendium w Kolegium Wolnej Europy. W Strasburgu studiuje prawo i w latach 1956-67 pracuje jako radca w kancelarii adwokackiej w Paryżu. Od 1953 do 1983 pełni funkcję dyrektora Polskiej YMCA we Francji, jest w kadrach zajmującej się uchodźcami OFPRA. Jest autorem wielu artykułów w prasie emigracyjnej, współpracuje też z sekcją polską RFI. Poza stowarzyszeniem studentów, działał również w Stowarzyszeniu Inżynierów i Techników Polskich we Francji, TH-L, „Sokole”.

Jego książeczka szkicuje zarys początków samoorganizacji polskich

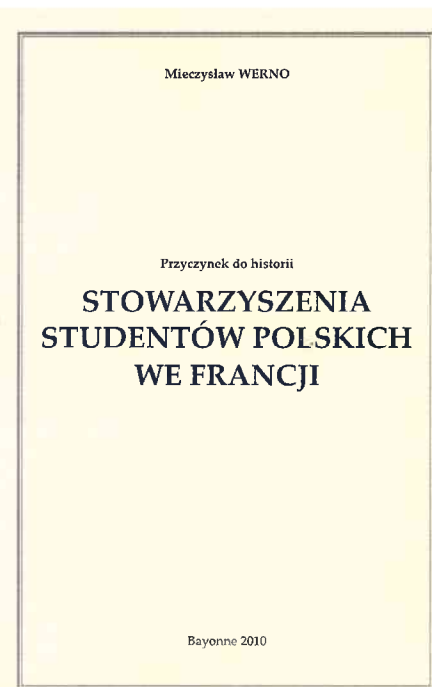
studentów w Paryżu jeszcze w czasach Wielkiej Emigracji, opowiada o okresie międzywojennym i powojennym, którego sam był świadkiem.

Po wojnie pojawiła się w Paryżu, ale także w Grenoble, Lille czy Tuluzie, liczna grupa polskiej młodzieży z armii, z niemieckich obozów, wreszcie uchodźców z kraju. Wywołało to potrzebę nadania ich działalności ram organizacyjnych, które z jednej strony pełniły rolę bratniej samopomocy, a z drugiej pozwalały na artykułowanie potrzeb i opinii tego środowiska. Mieczysław Werno przypomina m.in. takie akcje jak zorganizowanie kampanii informacyjnej w Paryżu podczas poznańskiego powstania w 1956 roku, solidarnościową manifestację w roku 1968, udział w obronie Biblioteki Polskiej, którą chciały przejąć władze PRL. Swoistej „nobilitacji” doczekało się Stowarzyszenie Studentów w roku 1960 podczas wizyty we Francji sekretarza KPZS Nikity Chruszczowa. Społegliwie wobec Sowietów władze francuskie internowały wówczas dużą grupę przedstawicieli antykomunistycznej emigracji z krajów Europy Środkowowschodniej. Na wyspę Belle-Île en Mer wywieziono m.in. prezesa Werno i wiceprezesa Krzysztofa Prewysz-Kwinto. Aktywności SSP nie zabrakło także w latach stanu wojennego. Ostatecznie organizację rozwiązano dopiero w roku 1984.

Osobna kwestia to życie religijne stowarzyszenia studentów. W latach 1947 – 1984 jego przedstawiciele brali udział w pielgrzymkach do Chartres, do bazyliki Sacre Coeur, w rekolekcjach wielkopostnych, mszach akademickich. PMK przydzielala też polskim studentom kapelanów. Ostatnim z nich był ks. Alfons Stopa.

Warto tu wspomnieć przytoczony przez Autora książki incydent z roku 1956. Grupa akademicka niosła wówczas transparent z napisem „Wolni Polacy z Francji”. Wywołało to interwencję ambasady PRL, która zażądała wycofania SSP z pielgrzymki.

Ambasada podejmowała zresztą próby rozbicia stowarzyszenia. Doprowadzono nawet do „rozłamu”, który jednak nie powiódł się wobec zdecydowanej postawy polskiej emigracji. W 1961 roku „rozła-

mowcy” ostatecznie rozwiązali swoją organizację.

Książeczkę uzupełnia rozdział o równoległej działalności założonego w 1950 roku stowarzyszenia przy Kolegium Wolnej Europy w Strasburgu. Na 200 studentów zza „żelaznej kurtyny”, Polacy stanowili tu największą, bo 65-osobową grupę. Mieczysław Werno wspomina m.in. wykłady dla tej grupy prowadzone przez dominikanina o. prof. Marię Innocentego Bocheńskiego, światowej sławy filozofa z Fryburga.

Osobne, dwa ostatnie rozdziałiki są poświęcone młodzieży polskiej w szkołach średnich i szkole Batignolskiej.

Broszurę należy polecić wszystkim zainteresowanym historią Polaków we Francji. Także np. studentom polskim, którzy dziś, w zmienionych warunkach politycznych, animują działania kolejnego już pokolenia młodych studentów. Z lektury nazwisk przekonujemy się, że członkowie SSP prowadzili aktywne życie emigracyjne także po zakończeniu studiów. Odnajdujemy ich w wielu innych polonijnych i emigracyjnych organizacjach, gdzie wykorzystywali właśnie doświadczenia nabyte w studenckim stowarzyszeniu. □

Bogdan Dobosz

Pielgrzymka do Dadizelle

W czwartek, 2 września 2010 r. Związek Bractw Różańcowych organizuje Pielgrzymkę do Dadizelle. Prosimy o zgłaszanie chętnych do prezesek poszczególnych Kół Różańcowych. Przybądźmy licznie, aby z Maryją rozpocząć nowy rok pracy.

Sekretarka Związku
Bractw Różańcowych

Zakończenie roku szkolnego

ks. Artur Sitko

Z POLONIJNYCH WSPOMNIENI

W niedzielę 20 czerwca dzieci, rodzice i nauczyciele Okręgu Paryskiego zgromadzili się na Mszy dziękczynnej za miniony rok szkolny i katechetyczny w Bazylice Notre-Dame des Victoires. Mszy św. przewodniczył i homilię wygłosił wice-rektor PMK, ks. dr Krystian Gawron. Obok Księdza Rektora obecny był ks. dr Wacław Szubert, ks. Łukasz Skawiński, ks. Adam Galikowski, ks. Piotr Sagan i ks. Artur Sitko.

Wchodząc do Bazyliki, każdy uczestnik nabożeństwa otrzymywał białą-czerwoną chorągiewkę, którą podnosił w trakcie nabożeństwa. W homilii Kaznodzieja, oplatając swoje wystąpienie refrenem psalmu responsoryjnego, mówił, że przychodzimy do Matki Bożej Zwycięskiej, aby w cieniu jej skrzydeł przedstawiać krytyczną sytuację polskiego szkolnictwa emigracyjnego. Polacy w krytycznych momentach dziejów gromadzili się w tej Bazylice, aby Maryi powierzać losy Ojczyzny.

Mszę św. ubogacił muzycznie zespół dziecięco-młodzieżowy z parafii na Concorde. Na zakończenie odczytany został apel do Premiera Polski w sprawie Szkolnictwa Emigracyjnego. Główny celebrans zachęcał dzieci, aby pokazały flagi swoim babciom i dziadkom. □

Msza św. w Bazylice Notre-Dame des Victoires

br. A. Galikowski

Nie tylko rocznica Grunwaldu

ciąg dalszy ze str. 11...

II wojna światowa i okupacja niemiecka na ziemiach polskich spowodowały jednak przerwę w działalności Krakowskiej Kongregacji Kupieckiej. Wznowiła ona swoje funkcjonowanie 1.02.1945 r., obejmując zasięgiem miasto i powiat Kraków. Jednak 8 grudnia 1949 r. zorganizowano po raz ostatni bardzo skromne obchody „Święta Kupca”. Nowe, komunistyczne władze prowadziły politykę nacjonalizacji, likwidacji niezależnych inicjatyw i tradycji. Działalność Krakowskiej Kongregacji Kupieckiej została zniszczona i zamarta na 40 lat. Jej miejsce zajęły „państwowe” zrzeszenia handlu i usług...

W październiku 1989 r. postanowiono Krakowską Kongregację Kupiecką odrodzić jako federację autonomicznych związków branżowych: handlu rolno-spożywczego, handlu przemysłowego, gastronomii, usług i spółek oraz placówk targowych. Pierwszym Prezesem Rady

Kongregacji po jej reaktywowaniu został Mieczysław Banaś, znany krakowski restaurator. Kongregacja znalazła siedzibę w budynku przy ul. Garbarskiej 14. Powrócono też do starego godła Kongregacji: kogi z rozpiętymi żaglami.

Jeszcze w 1987 roku w Krakowie działało 2400 sklepów (tylko 380 prywatnych). W 1989 było ich już 3 tys., w tym prawie jedna trzecia prywatnych. Rok później na 4 tys. placówek handlowych, prywatnych było już 80%. Teraz ta liczba wynosi prawie 100%.

Krakowska Kongregacja Kupiecka posiada obecnie oddziały terenowe w Brzesku, Kalwarii Zebrzydowskiej, Limanowej, Liszkach – Czernichowie, Mikołowie, Myślenicach, Proszowicach, Przemyślu, Tarnowie i Wadowicach. Współpracuje m.in. z podobnymi organizacjami we Lwowie i Włoszech.

Funkcję prezesa sprawuje Wiesław Jopek, jego zastępcami są Jerzy Gawlik, Jerzy Kotala, Leszek Lejkowski i Jan Wiesław Nalepa.

W statucie czytamy, że „Krakowska Kongregacja Kupiecka (...) jest społeczną, apolityczną organizacją samorządu zawodowego przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą” Za cel stawia sobie „podejmowanie inicjatyw legislacyjnych oraz ocenę funkcjonujących przepisów prawa, opiniowanie projektów prawnych i programów gospodarczych, promowanie wszelkich przedsięwzięć w zakresie ekologii i ochrony środowiska związanych z działalnością gospodarczą członków, prowadzenie szkoleń i kursów, reprezentowanie interesów członków wobec władz i instytucji państwowych, samorządowych i społecznych, utrwalanie więzi środowiskowej, tradycji i obyczajów handlowych oraz

podstaw zgodnych z zasadami etyki i godności kupieckiej, a także prowadzenie przez członków pracy społeczno-wychowawczej, oświatowej i kulturalnej”.

Z okazji 600-lecia powstania Prezydent RP Lech Kaczyński napisał w liście do jej członków: „Odrodzenie Krakowskiej Kongregacji Kupieckiej w październiku 1989 roku – w odzyskującej niepodległość Rzeczypospolitej, tuż po powołaniu w Polsce pierwszego we wschodniej Europie rządu z niekomunistycznym premierem – było znakiem następujących przemian, odradzania się przedsięwzięć, inicjatywy obywatelskiej i samorządu gospodarczego.

Pragnę złożyć na ręce Pana Prezesa Kongregacji wyrazy uznania dla dokonań stowarzyszenia, wnoszącego istotny wkład w rozwój Krakowa i całej polskiej gospodarki. Życzę Państwu wielu kolejnych sukcesów pomnażających polski potencjał ekonomiczny i promujących wspólnotowe działanie dla dobra publicznego”.

2 czerwca, przy okazji święta miasta Krakowa, podczas uroczystej sesji Rady Miasta Kongregacja otrzymała złoty medal Cracoviae Merenti. Rocznicę uczczono także wydaniem pięknego albumu.

kkk organizuje współcześnie m.in. Targi Bożonarodzeniowe i Wielkanocne na Rynku Głównym, wspiera akcję rekomendacji krakowskich restauracji, organizuje konkurs kupiecki „Hermes”, charytatywny bal przedsiębiorców, Święto Sukiennic, Piknik Kulinaryny i tradycyjne grudniowe Święto Kupca. Są to atrakcje nie tylko dla krakowian, ale i licznych w mieście turystów. □

Bogdan Dobosz

Widok zachodniej części Rynku Krakowskiego w pierwszej połowie XIX wieku, obraz Teofila Piątkowskiego (ze zbiorów Muzeum Historycznego Miasta Krakowa)

JUBILEUSZOWE TELEGRAMY

**Wielce Czcigodnemu Księdzu Dziekanowi
Wacławowi Szubertowi!**

Z okazji jubileuszu 45-lecia święceń kapłańskich pragnę złożyć gratulacje i życzenia wszelkich łask i błogosławieństw, zarówno w dalszej pracy duszpasterskiej jak i w życiu osobistym, oraz dziękuję za wszystko, co Bóg przez Księdza działa dla naszej francuskiej Polonii.

*W imieniu Zarządu PZK Regionu Paryskiego
Sławomir Indyk - Prezes*

**Wielce Czcigodny Ksiądz Infułat
Witold Kiedrowski!**

Gorąco pragniemy z okazji jubileuszu 75-lecia święceń kapłańskich podziękować Księdzu Infułatowi za zaangażowanie i świadectwo - tak bardzo budujące dla nas i dla naszych poprzedników na francuskiej ziemi. Gratulujemy i prosimy Boga o dalsze błogosławieństwa, łaski i zdrowie dla tak drogiego nam Księdza Jubilata.

*W imieniu Zarządu PZK Regionu Paryskiego
Sławomir Indyk - Prezes*

„Wszystko Tobie oddać pragnę...”

Barbara Mzyk

Zgodnie z kilkuletnią tradycją, czerwcowe liturgiczne spotkanie Polaków z Tours i okolic odbyło się na terenie posiadłości Les Landes, w okolicy miejscowości Ambillou, z inicjatywy Pana Ryszarda Ciesielskiego.

Na zaproszenie Pana Ryszarda odpowiedziało kilkadziesiąt osób, które w zamku „La Trigalière” uczestniczyły we Mszy św. odprawionej przez ich duszpasterza, księdza Stanisława Katę.

Eucharystia sprawowana przez ks. Stanisława tym razem różniła się nieco od Mszy

św. odprawianych przez niego w ciągu całego roku. Nietypowy charakter nadało jej kazanie, a zwłaszcza forma, jaką wybrał dla niego nasz duszpasterz. Wzorując się na słowach Ewangelii według świętego Łukasza 9, 18-24, w których Jezus stawia pytania Apostołom, postanowił i on również nam, zgromadzonym na Eucharystii – tak dzieciom jak i dorosłym, zadać kilka pytań odnoszących się do uprzednio wystuchanej Ewangelii, a także do naszego codziennego życia.

Ten niecodzienny charakter kazania z pewnością zaskoczył nas wszystkich, ale równocześnie sprawił, iż nasze uczestnictwo w ostatniej Mszy św. mijającego roku szkol-

nego stało się pełniejsze i bardziej aktywne.

Na zakończenie Eucharystii Ksiądz Stanisław, wspominając o zbliżających się wakacjach i życząc nam udanego wypoczynku, namawiał nas jednocześnie do przeżycia wakacyjnych chwil z Bogiem i do pogłębienia naszej wiary.

Nasze niedzielne czerwcowe spotkanie zakończyła wspólna biesiada, którą przygotował i na którą zaprosił nas wszystkich jej gospodarz, Pan Ryszard Ciesielski. Te wspólnie spędzone chwile zacieśniają więzi wśród naszej Polonii z Tours i sprawiają, iż do jej grona dołączają inni, zamieszkujący od niedawna nasz region, rodacy. □

Rocznica walk o Normandię

Franciszek L. Ćwik

Do tradycji już należy odprawianie dorocznej Mszy Świętej 20 czerwca na cmentarzu w Urville-Langannerie jako hołdu polskim żołnierzom poległym w walkach o wyzwolenie Normandii. Tak było i w tym roku. Uroczystą Mszę św. odprawił

duchowy opiekun tutejszej Polonii, ks. Jerzy Gubernat. W kazaniu powiedział, że przybyliśmy tu, aby się modlić za tych, którzy życie oddali za pokój. Pokój, którego i teraz świat potrzebuje. „Modlmy się także – mówił – o wyniki wyborów prezydenckich, które

odbywają się w niedzielę 4 lipca w Polsce”. Później odegrano polski i francuski hymn narodowy. Złożono wieńce: od prefektury departamentu Calvados, od mera Langannerie, Stowarzyszenia Polskich Kombatanów i France-Pologne. □

Zakończenie roku akademickiego 2009/2010

Już po raz dwunasty dziękowaliśmy Panu Bogu za istnienie w Paryżu ośrodka akademickiego, w którym nasi młodzi Rodacy mogą uzyskiwać pełną formację uniwersytecką zapewnianą przez Wydział Filozoficzny Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

Powstałe w Paryżu przy Polskiej Misji Katolickiej Studium Filozoficzno-Etyczno-Spoleczne pomyślane było jako załączek kształcenia i dialogu z kulturą współczesną. Powstało z inicjatywy „oddolnej” uczestników zorganizowanego wtedy w Paryżu „Tygodnia Filozoficznego”. Studium przygotowuje swoich studentów do podjęcia dyskusji z myślą współczesną – filozoficzną, światopoglądową, religijną i ideologiczną. Prowadzi ono bogatą działalność – edukacyjną, formacyjną, sympozjalną, rekolekcyjną, translatorską itp. oraz umożliwia odbywanie pełnych studiów z zakresu filozofii na KUL. Wszystko to jest możliwe dzięki wsparciu moralnemu i organizacyjnemu ze strony Polskiej Misji Katolickiej we Francji, naukowemu ze strony Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, samych studentów oraz różnej pomocy ludzi dobrej woli.

W Studium uczestniczyło już ponad 800 osób. Aktualnie ponad 200 osób kontynuuje studia filozoficzne na Wydziale Filozofii KUL. Kilkadziesiąt osób osiągnęło tytuł magisterski, niektórzy z nich podjęli dalsze studia doktoranckie i przygotowują swoje rozprawy. Kolejni studenci przygotowują prace magisterskie. Bardzo wielu publicznie przyznaje, że studia odmieniły ich życie, światopogląd, stosunek do Kościoła i religii. Tysiące książek, głównie z wydawnictw KUL-u, sprwadanych jest do Francji, przyczyniając się do edukacji naszych Rodaków oraz do promocji kultury polskiej jak i Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Za sprawą Studium, powstało w Paryżu nowe środowisko związane z Kościołem,

budujące swoją podmiotowość, rozszerzając aktywność, przenikające ze swoimi ideami do coraz szerszych kręgów Rodaków oraz samych Francuzów.

To nowe środowisko staje się znane i budzi zainteresowanie i żywe nadzieje. Zaangażowani tu ludzie mają odwagę idee prawdy, dobra, piękna i świętości głosić, rozwijać i wzmacniać na racjonalnym i religijnym gruncie. Jest to wielka pomoc dla ewangelizacyjnej misji Kościoła, jednocześnie idąca po linii zaangażowania świeckich w proces ewangelizacji Europy. O potrzebie tego typu działalności świadczy fakt tak dynamicznego istnienia tej inicjatywy, której na początku nie dawano żadnych szans.

Kultura polska, a co za tym idzie i Kościół w Polsce, wraz z KUL-em mają i w tym wypadku szczególną okazję do wyjątkowego wsparcia chrześcijańskiej kultury Europy. Mają wielki, racjonalny dar, jakim jest FILOZOFIA KLASYCZNA z jej niezastąpionymi osiągnięciami, zachowanymi i rozwiniętymi w tzw. LUBELSKIEJ SZKOLE FILOZOFICZNEJ, za sprawą m.in. o. M. A. Krąpca i kard. K. Wojtyły. Polska i KUL mają coś, czego wydają się być nieświadomi – racjonalne narzędzia do budowy cywilizacji miłości, którą głosił i o powstanie której zabiegał JAN PAWEŁ II, profesor KUL.

Filozofia jako mądrość została na Zachodzie usunięta w cień. Jest zatem okazja i szczególnie powinność moralna, aby ją Europie przywracać, poprzez cierpliwy dialog i współpracę w imię wspólnej przyszłości i odpowiedzialności za chrześcijańskie dziedzictwo.

W 2008 roku, w ramach Studium, powstała nowa inicjatywa: PODYPLOMOWE EUROPEJSKIE STUDIA SAMORZĄDOWE. Studia te mają umożliwić ich absolwentom realizację przedsięwzięć dotyczących rozwoju samorządności, pełniejszego rozumienia i realizowania demokracji w państwie. Są one zinstytucjonalizowaną formą kształcenia przyszłych samorządowych elit lokalnych, krajowych i europejskich,

poszerzającą wiedzę potrzebną do codziennej działalności urzędników, działaczy administracji publicznej, zwłaszcza samorządowej.

W 2009 roku powołano do życia ROCZNE STUDIUM ASYSTENTA MANAGERA. Służy przygotowaniu studentów do podjęcia pracy na stanowisku asystenta dyrektora, prezesa, kierownika. Celem Studium jest prezentacja problematyki zarządzania sekretariatem i gabinetem szefa, przygotowanie profesjonalnej obsługi biura i sekretariatu.

Od obecnego roku ogłaszane są zapisy na jeszcze inną formę studiów: STUDIUM ASYSTENTA SENIORA, które przygotowuje osoby do udzielania pomocy i świadczenia usług opiekuńczych osobom starszym. Umożliwia pracę w domach i ośrodkach pomocy społecznej oraz w zakładach społecznych a także w domach prywatnych.

Przy Studium utworzono także INSTYTUT FILOZOFII KLASYCZNEJ jako ośrodek naukowy organizujący sympozja, konferencje międzynarodowe, wydający prace naukowe i artykuły członków tegoż Instytutu.

Jak wspominałem na początku, w tym roku, a dokładnie 25 czerwca, po raz dwunasty obchodziliśmy zakończenie roku akademickiego. Uroczystość obchodzona była w Seminarium Polskim w Paryżu, gdzie odbywają się wszystkie wykłady i zajęcia Studium Filozoficzno-Etyczno-Spolecznego.

Rozpoczęto to wielkie wydarzenie uroczystą Mszą św., której przewodniczył ks. dr prałat Krystian Gawron, vice-rektor Polskiej Misji Katolickiej we Francji. Kazanie okolicznościowe wygłosił ks. Wiesław Gronowicz, przygotowujący swą pracę doktorską na Wydziale Filozofii KUL.

Następnie wystuchano wykładu p. prof. dr hab. Włodzimierza Dłubacza: „Błogosławiony ks. Jerzy Popiełuszko. Testament ideowy” nawiązującego do niedawnego wydarzenia beatyfikacji ks. Jerzego w Warszawie.

Wzruszającym momentem było wręczenie listów gratulacyjnych absolwentom Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i podziękowania samych absolwentów – przedstawicieli V roku studiów.

Z dumą wręczono świeżo powstały album: „Szkola paryska. Studium Filozoficzno-Etyczno-Spoleczne im. Jana Pawła II przy PMK w Paryżu 1999-2010” osobom wspierającym działalność Studium. Przekazano ten album m.in.: ks. rektorowi KUL, ks. dziekanowi Wydziału Filozofii KUL, p. ambasadorowi RP w Paryżu, ks. rektorowi PMK, ks. rektorowi Polskiego Seminarium w Paryżu.

Przemówienia gratulacyjne wygłosili: Konsul M. Kwiatkowski, ks. vice-rektor PMK ks. dr prał. K. Gawron, ks. dr. J. Grzywaczewski rektor Seminarium, prof. W. Dłubacz z KUL.

Całość wieczoru zakończyło serdeczne spotkanie przy tzw. *aperitif*, gdzie jeszcze długo wyrażano radość z istnienia Studium. □

ks. dr Wacław Szubert

KATECHEZA

Kościół a religie niechrześcijańskie

1. Współcześnie często mówi się w mediach o zderzeniu i wojnie cywilizacji chrześcijańskiej z cywilizacją muzułmańską. Czy takie patrzyenie ma jakieś uzasadnienie w nauce katolickiej? Jak katolicy powinni odnosić się do innych wyznań i religii? Kościół nie ustawił murów nienawiści wobec muzułmanów i nie wystawia im rachunku krzywd, ale w czasie tragedii głodu czy wojen spieszy również im z pomocą. Choć w wielu krajach jest prześladowany, reaguje na trzęsienia ziemi i tsunami na terenach zamieszkałych przez buddystów czy hinduistów, śpiesząc im z pomocą materialną i duchową. Jan Paweł II z wielką odwagą i miłością wyciągał dłoń do braci i siostr – wyznawców innych religii, przełamując nieufność i przezwyciężając wzajemną niechęć lub lęk. Najwyższym bowiem prawem we wspólnocie Kościoła jest przykazanie miłości Boga i bliźniego.

2. Katolicy od dawna interesowali się innymi religiami i kulturami, szukali dróg porozumienia z nimi. W sposób szczególny dokonano się to na II Soborze Watykańskim, podczas którego uchwalono *Deklarację o stosunku Kościoła do religii niechrześcijańskich*. 19 września 1964 r. papież Paweł VI powołał Sekretariat, który później został przekształcony w Papieską Radę ds. Dialogu Międzyreligijnego. Dialog ten nabral nowego znaczenia za pontyfikatu Jana Pawła II. Spotkania z przedstawicielami innych religii stały się nieodłącznym punktem pielgrzymek Papieża. Bezprecedensowo-

wym wydarzeniem były zgromadzenia modlitewne w Asyżu, na które w 1986 i w 2002 r. Jan Paweł II zaprosił przywódców religijnych całego świata. Odtąd dialog stanowi formę stałych kontaktów Kościoła katolickiego ze współczesnymi religiami niechrześcijańskimi o zasięgu światowym.

3. Według nauki Kościoła katolickiego, więź z religiami niechrześcijańskimi opiera się na więzi pochodzenia i wspólnego celu rodzaju ludzkiego: „Wszystkie bowiem ludy – czytamy we wspomnianej Deklaracji – stanowią jedną wspólnotę, mają jeden początek, ponieważ Bóg sprawił, że rodzaj ludzki zamieszkuje całą powierzchnię ziemi, mają też jeden ostateczny cel – Boga. Jego Opatrzność, świadectwo dobroci i zbawcze plany rozciągają się na wszystkich ludzi, póki wybrani nie zjednoczą się w Świętym Mieście” (DRN 1). „W ten sposób to wszystko, co znajduje się dobrego i prawdziwego w religiach, Kościół traktuje «jako przygotowanie do Ewangelii i jako dane im przez Tego, który oświeca każdego człowieka, aby ostatecznie miał życie»” (KKK 843).

Człowiek jest z natury istotą religijną i podejmuje wysiłek poznania Boga. Stąd w różnych religiach spotykamy święte księgi o wysokim poziomie i wartościach poetyckich. Odwiedzamy ich przepiękne świątynie o architekturze przepojonej głęboką duchowością. Podziwiamy wzniosłe idee etyczne i wymagające normy moralne. Na szacunek zasługują założyciele różnych religii świata oraz wskazywane przez nich drogi do Boga.

na niedzielę 25 lipca

Dialog – stwierdza Jan Paweł II w Encyklice *Redemptoris missio* – jest częścią dzieła ewangelizacyjnego. Nie jest on poszukiwaniem kompromisów, w których każda ze stron z jakiejś prawdy rezygnuje, czyni ustępstwa, aby w innej kwestii odnieść zwycięstwo. Takie negocjacje prowadzą donikąd. Kościół nie głosi też, że każda religia zawiera prawdę i prowadzi człowieka do Boga, więc wybór religii nie ma znaczenia. Podstawą dialogu jest poszukiwanie Prawdy w imię słów Jezusa Chrystusa: „Poznać prawdę, a prawda was wyzwoli” (J 8,32). Jako katolicy jesteśmy przekonani, że to Chrystus jest odpowiedzią samego Boga na poszukiwanie prawdy o Nim. Dlatego Kościół Chrystusowy jest miejscem, w którym ludzkość powinna na nowo odnaleźć swoją jedność i zbawienie (KKK 845).

4. Zapamiętajmy: Podstawą dialogu Kościoła z religiami niechrześcijańskimi jest głęboka wiara w Boskie pochodzenie i cel ludzkiego życia. Dlatego okazujemy szacunek wyznawcom innych religii, otwieramy się na dialog i szukamy z nimi pokoju, który może pochodzić tylko od Boga, Ojca wszystkich ludzi. „Kościół Katolicki uznaje także, że to wszystko, co znajduje się dobrego i prawdziwego w innych religiach pochodzi od Boga, jest promieniowaniem Jego prawdy i może przygotować do przyjęcia Ewangelii oraz skłonić do poszukiwania jedności rodzaju ludzkiego w Kościele Chrystusa” (Kom KKK 170). □

Ks. Janusz Cegłowski

Świętych obcowanie – komunie świętych

1. W Składzie Apostolskim wyznajemy wiarę w „świętych obcowanie”, zwane inaczej komunią świętą. Co rozumiemy przez to wyrażenie?

2. Katechizm Kościoła Katolickiego naucza, że pojęcie „komunia świętych” ma dwa znaczenia: „komunia w rzeczach świętych” i „komunia między osobami świętymi” (por. KKK 948). Komunie w rzeczach świętych oznacza wspólne uczestnictwo wszystkich członków Kościoła w tej samej wierze, w sakramentach, w charyzmatkach i innych darach (por. Kom KKK 194). Komunie świętych osób oznacza natomiast wspólnotę między trzema stanami Kościoła: wierzącymi na ziemi, duszami zmarłych oczekującymi w czyśćcu na pełne zjednoczenie z Bogiem oraz tymi, którzy już mają udział w chwale Bożej w niebie (por. Kom KKK 195).

3. Komunie wiary wynika z faktu, że wszyscy członkowie Kościoła wyznają tę samą wiarę, otrzymaną od apostołów, komunie sakramentów polega zaś na tym, że przez nie wierni zjednoczą się z Bogiem i między sobą. W sposób szczególny to zjednoczenie następuje przez chrzest, który wszczepia w nich we wspólnotę Kościoła oraz przez Eucharystię, która buduje jedność (por. KKK 949-950). Komunie charyzmatów oznacza udzielanie przez Boga poszczególnym członkom Kościoła różnorodnych darów służących dobru całej wspólnoty. Takimi charyzmatami mogą być między innymi: dar jasnego nauczania prawd

wiary czy dary uzdalniające do wypełniania postępu w Kościele.

Inny przykład komunii w rzeczach świętych to wspólnota posiadanych dóbr. Katechizm naucza, że „wszystko, co posiada prawdziwy chrześcijanin, winien traktować jako dobro, które ma wspólnie z innymi” (KKK 952). Szczególnym wyrazem komunii jest także wzajemna miłość zjednocząca chrześcijan (por. KKK 953).

Pojęcie „komunia świętych” dotyczy nie tylko rzeczy, lecz również osób, którymi są członkowie trzech stanów Kościoła. Pierwszą grupę stanowią wierni na ziemi, drugą – zmarli, którzy w czyśćcu oczyszczają się ze swoich grzechów popełnionych w ziemskim życiu. Do trzeciej należą ci, którzy cieszą się szczęściem nieba. Te trzy grupy ludzi stanowią jedną wielką rodzinę dzieci Bożych w Chrystusie, gdyż łączą się ze sobą we wzajemnej miłości i w jednej chwale Trójcy Przenajświętszej (por. KKK 959). Wszyscy, aczkolwiek w różnym stopniu i w różny sposób, są złączeni w tej samej miłości Boga i bliźniego (KKK 954). „Świętych obcowanie” polega więc na tym, że wspólnota Kościoła istnieje nie tylko na ziemi, ale przekracza granice śmierci – między Kościołem pielgrzymującym na ziemi a tymi, którzy „zasnęli w pokoju Chrystusowym”, istnieje łączność i wzajemne świadczenie sobie dobra. Mówimy więc również o łączności świętych na ziemi ze świętymi w czyśćcu i ze świętymi w niebie.

na niedzielę 1 sierpnia

Wierni na ziemi pozostają w łączności ze świętymi w niebie. Uroczyste wspominamy świętych, wzywamy ich pomocy i pośrednictwa u Boga oraz naśladujemy w życiu. Oni zaś uwielbiają Boga wraz z nami, wstawiają się za nami i proszą Boga o nasze zbawienie oraz o zbawienie ludzi przebywających w czyśćcu. Obcowanie ze świętymi w niebie łączy nas z Chrystusem jako Źródłem i Głową Ludu Bożego (KKK 957).

Zarówno święci w niebie jak i wierni na ziemi łączą się ze zmarłymi w czyśćcu. Święci w niebie wspomagają ich swoją modlitwą, a wierni na ziemi odpustami, dobrymi uczynkami oraz szczególnie Ofiarą Mszy Świętej oraz innymi modlitwami zanoszonymi do Boga w ich intencji. Zmarli zaś w czyśćcu nie mogą już ani spełniać dobrych uczynków, ani modlić się za siebie, ale mogą dziękować świętym w niebie za pomoc oraz okazywać nam wdzięczność poprzez swoje modlitwy.

4. Zapamiętajmy: Komunie świętych to przede wszystkim wspólnota członków Kościoła w jednej wierze, w sakramentach oraz w charyzmatkach i innych darach duchowych (por. Kom KKK 194). Obcowanie świętych to także łączność między tymi, którzy zjednoczyli się z Chrystusem: „niektórzy są pielgrzymami na ziemi; inni, którzy odeszli z tego życia, poddawani są oczyszczeniu (...); inni wreszcie zażywają chwały Bożej i wstawiają się za nami” (Kom KKK 195). □

ks. Józef Kraszewski

ADWOKAT

Piotr Dmochowski
Docent Uniwersytetu Paryż X
253, av. Daumesnil, 75012 Paris
Przyjmuje tylko na umówione spotkania

www.polski-adwokat-paryz.com
e-mail: p.dmochowski@noos.fr

tel. 01 39 58 32 47

- **przeprowadzki**
- **przewóz paczek**
(od Nadawcy do Adresata)
- **Paryż - Polska**
- **transport towarów z Polski na zamówienie.**

Poznań-Konin-Lódź-Warszawa; Siedlce-Białystok-Olsztyn i okolice

tel. +33 (0)6 73 91 12 04; +48 (0)6 00 80 08 08

Jeśli uważasz, że masz problem z **ALKOHOLEM**, alkohol kieruje Twoim życiem,

PRZYJDŹ NA SPOTKANIE ANONIMOWYCH ALKOHOLIKÓW

Anonimowi Alkoholicy są wspólnotą mężczyzn i kobiet, na życie których wpływa picie alkoholu. Anonimowi Alkoholicy dzielą się nawzajem doświadczeniem, siłą i nadzieją, aby wspólnie rozwiązać swój problem - alkohol.

Spotkania AA odbywają się w każdy WTOREK w godz. 20.00-21.30 przy kościele św. Genowefy - 18 rue Claude Lorrain 75016 Paris (metro Exalmans).

Anonimowość jest podstawową zasadą **ANONIMOWYCH ALKOHOLIKÓW.**

NAM SIĘ UDAŁO - TOBIE TEŻ SIĘ MOŻE UDAĆ!!

Częstotliwości: Dziennika radiowego można słuchać codziennie o godz. 16¹⁵ na falach krótkich: **5890, 5885 i 9645 kHz**. Program wieczorny o godz. 20⁰⁰ nadawany jest na falach średnich o częstotliwościach **1530 kHz** oraz na falach krótkich o częstotliwościach **4005, 5885 i 7250, 9645 kHz**. Serwis Informacyjny transmitowany jest przez: Pierwszy Program Polskiego Radia – godz. 18⁴⁵ i Radio Maryja – godz. 16¹⁵.

ADWOKAT

MARTA CICHOSZ

61, av. de la Grande Armée
75016 Paris

tel. 01 45 66 00 56
06 03 10 45 87
martacichosz@free.fr

PRZYJMUJĘ TYLKO NA UMÓWIONE SPOTKANIA

ZMIEN SWÓJ STARY KOMPUTER... NA NOWY I SZYBK!
bez wychodzenia z domu, w wybranym przez Ciebie terminie za jedyne **249 EURO**.
Umów się na spotkanie: **06 23 28 07 44; 02 38 97 08 93.**

PROBLEMY Z KOMPUTEREM?
tania, szybka i fachowa pomoc u klienta w domu lub w firmie.

- SERWIS sprzętu informatycznego
- MONTAŻ i modernizacja komputerów
- DORADZTWO przy zakupie
- INDYWIDUALNE szkolenia i korepetycje
- INSTALACJE sieci komputerowych
- INTERNET
- INSTALACJA i utrzymanie systemów operacyjnych

Windows 98/ME/XP, GNU/Linux, BSD - wersje polskie i francuskie wszystko za rozsądną cenę, w dogodnym miejscu i czasie.

ZADZWOŃ: 06 23 28 07 44; 02 38 97 08 93.

BIURO RACHUNKOWE

- księgowanie
- rozliczenia podatkowe
- deklaracje

tel. **01 43 78 47 38**
06 10 03 35 46 e-mail: biuro.ksiegowosc@yahoo.fr

Mini Mini - klub malucha

Mini Mini to bezpieczne miejsce, w którym Twój Maluch zostanie otoczony troskliwą opieką, a dzięki domowej atmosferze szybko odnajdzie się w nowym otoczeniu.

Zapewniam opiekę dzieci w zależności od potrzeb rodziców:

- całonocowa,
- na godziny,
- w czasie ferii szkolnych,
- soboty.

Nasz Klubik mieści się blisko metra nr. 7 (3 min od stacji La Courneuve)
Serdecznie zapraszamy Kontakt: **06 28 63 02 52** – Małgosia

TANIO I SZYBKO ZAŁATWIĘ SPRAWY URZĘDOWE:

- CAF, RSA, CMU, Mutuelle
- Pôle Emploi, Chômage
- Ubezpieczenia, bank
- Telefon, Internet

Tel. **06 66 42 64 08** – pon-sob od 10 h 00 do 20 h 00
e-mail: cng_cng@op.pl

Stadium Filozoficzne-Etyczne-Społeczne im. Jana Pawła II organizuje

kurs języka angielskiego dla początkujących

Zajęcia rozpoczną się od 1 lutego 2010 i będą odbywać się w salce przy kościele polskim przy placu Concorde

Szczegółowe informacje w sekretariacie Studium:
236 bis, rue Saint Honoré; tel. 01 42 60 66 58
wtorki i środy 9.00-12.30, czwartki i piątki 16.00-19.00

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 0,8 €/słowo; przy powtórzeniach – od trzeciego razu – 0,5 €/słowo; ogłoszenia ekspresowe – we Wkładce G.K.: 5 € („szukam pracy” – 3 €); przy powtórzeniach – 50% ceny; – „usługi” – do 10 słów: – 8 € (powtórzenia 5 €), do 20 słów – 12 € (powtórzenia 8 €). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.fr) – dopłata wynosi -1 € na tydzień („usługi” – 2 €)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości) – inf. i cennik w redakcji GK – 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris – II piętro: w godz. 9-12h30 i 15-18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); 01 42 96 23 29; fax 01 55 35 32 29; e-mail: vkate@club-internet.fr

Bilety autokarowe i samolotowe**Janosik SINDBAD****PARYZ : 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi;
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.****WYJAZDY DO POLSKI 7 razy w tygodniu, 2 razy dziennie:
14³⁰ - ekspres Południe Polski - Podkarpacie,
16⁰⁰ - reszta Polski; w sumie 120 miast.****Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski**

C:\pomoc komputerowa> Naprawa komputerow klasy PC i MAC [instalacja systemow, usuwanie wirusow, odzyskiwanie danych...]_

C:\pomoc komputerowa> Naprawa laptopow_

C:\pomoc komputerowa> Tworzenie stron www_

C:\pomoc komputerowa> Oprogramowanie dla firm [DEVIS, FACTURES...]_

Aby kontynuowac naciśnij dowolny klawisz lub zadzwon: 01 48 07 81 70, 06 25 05 38 62

1035

École Privée NAZARETH
Szkoła Języka Francuskiego
20 lat doświadczenia w Paryżu!!!
Cours Privé d'Enseignement Supérieur - déclaré à l'Académie de Paris
przygotowanie do: DILF, DELF, DALF, TCF i na wyższe studia
Zajęcia wieczorne i sobotnie
68, rue d'Assas, Paris 6; 20, rue Marsoulan, Paris 12;
- status studenta - prawo do pracy -
Zapisy na nowy rok szkolny 2010/2011 w czerwcu i wrześniu
ZAJĘCIA OD 1 PAŹDZIERNIKA

01 43 03 38 33, 06 62 69 13 83, 01 43 05 83 15

COURS DE LANGUE POLONAISE - TOUS NIVEAUX
enseignement individuel ou en groupe, traductions.
Przygotowujemy do: - Europejskich Egzaminów Certyfikacyjnych z języka polskiego zgodnie z wymogami Rady Europy;
- do matury francuskiej - język polski LV 2 i 3.
www.nazarethfamille.fr

ARbus.pl
Przewóz osób oraz przesyłek, pojazdów na całą Polskę.
Więcej informacji na www.arbus.pl, tel. 06 75 29 80 06, 01 76 15 29 26

993

ROZBIÓRKI. WYWÓZ GRUZU. NISKIE CENY!
T. 06.20.03.34.85

1037

BIURO TŁUMACZEŃ
W. A. KOCZOROWSKI
Tłumacz przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym w Wersalu
90, rue Anatole France - 92290 Châtenay-Malabry
lub
4, villa Juge - 75015 Paris (M° Duplex)
tel. 01 46 60 45 51 lub 06 07 71 52 90; (e-mail: wakocz@aol.com).
Tłumaczenia urzędowe, redakcja podań i pism, formalności prawno-administracyjne w urzędach, kancelariach notarialnych i sądach.

RESTAURANT POLONAIS
SALLE CLIMATISÉE
Heures d'ouverture :
du jeudi au samedi de 12h00 à 15h00,
le soir de 19h00 à 24h00.
Possibilité de réservation de la Salle pour des repas collectifs et des conférences du dimanche au mercredi..
Place Maurice Barrès - 75001 Paris
Tel. 01 42 60 43 33, fax: 01 55 35 32 27
www.crypte-polska.com; e-mail: crypte-polska@orange.fr

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY
INFORMACJE PRAWNE
S. Bocianowski, dr prawa międzynarodowego, ekspert sądowy
105 bis, bd de Grenelle, 75015 Paris
Tel. 06 17 98 60 20, tel/fax 01 43 06 00 70
Sprawy administracyjne, małżeńskie, emerytalne, spadkowe itp. we Francji i w Polsce

Poradnia Psychologiczna
przy Parafii Polskiej w Paryżu XVI - 18, rue Claude Lorrain
przyjmuje - bezpłatnie - w niedziele o godz. 17⁰⁰.

Firma przewozowa - «Monika» FRANCJA - POLSKA!
Przewóz osób, paczek, laweta, przeprowadzki.
Tel. fran. 06 21 12 48 55; e-mail: francja@monika.go3.pl
tel. pol. +48 602 258 007; +48 602 358 007; +48 15 844 03 04
Paczki odbieramy i dostarczamy na terenie całej Polski.

1004

PODRÓŻE DO POLSKI
* **IZABELL** - REGULARNY PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW DO POLSKI POŁUDNIOWEJ. TEL. 01 41 71 12 79; 06 20 87 70 77!
* **LUXSUS** - PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW DO POLSKI - OLSZYNA, WROCŁAW, KATOWICE, KRAKÓW, RZESZÓW.
TEL. 01 42 38 63 20; 06 62 75 50 06; (00 48 12) 284 12 50

Przeprowadzki, dowóz materiałów - 50 €, wywóz gruzu - 110 €, pół kamiona - 60 €: Mercedes Sprinter (11 m³).
T. 06.18.05.04.95

1006

GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

Tygodnik polski za granicą
(Hebdomadaire de l'émigration polonaise)
N° 27 (2373): 18-25.07.2010
Commission paritaire N°: 0510 G 86630;
ISSN: 1279-953X Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France) - tél. 01 55 35 32 32
Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkate@club-internet.fr, vkate@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. inf. Stanisław Jeż - Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół, Tomasz Pisarek.

Druk (Imprimerie): INDICA - 26, rue de l'Industrie - 92400 Courbevoie; tel. 01 47 82 32 32.

Abonnement (Abonnement): 1 rok (1 an) - 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku 7.07.2010

Informacja o prenumeracie na stronie 22.

TVP
POLONIA

PROGRAM TV

PONIEDZIAŁEK

19 lipca

7⁰⁰ Tajemnice Wiklinowej Zatoki – serial 7²⁵ Panna z mokrą głową – serial 8⁰⁰ Bulionerzy – serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁰ Hit Dekady 11⁴⁵ Smaki polskie – magazyn 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ M jak miłość – serial 13⁰⁵ Duże dzieci 13⁴⁵ Laskowik Malicki – rozrywka 14⁰⁰ Twoje Złote Przeboje 14²⁰ Benefis 15¹⁰ Poszukiwacze zagubionych cywilizacji – magazyn 15⁴⁰ Złote Przeboje 16⁰⁵ Złotopolscy – telenowela 16³⁰ Plebania – telenowela 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Recital Krzysztofa Krawczyka 18¹⁵ Codzienna 2m3 – serial(2) 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości – Sport 20¹⁰ Kopciuszek – serial 20⁴⁰ 27 Przegląd Piosenki Aktorskiej Wrocław 21³⁵ Tajemnica twierdzy szyfrów – serial 22²⁵ Żużel – Ekstraliga 0²⁰ Podróżnik 0⁴⁵ Bulionerzy – serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

WTOREK

20 lipca

7⁰⁰ Tajemnice Wiklinowej Zatoki – serial 7²⁵ Panna z mokrą głową – serial 8⁰⁰ Bulionerzy – serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁵ Zagadkowa blondynka 11⁴⁵ Smaki polskie – magazyn 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ M jak miłość – serial 13⁰⁵ Festiwal Piosenki Zaczarowanej im. Marka Grechuty 14⁰⁰ Etniczne klimaty 14¹⁵ Benefis 15¹⁰ Sprint przez historię Przemysława Babiara 15⁴⁰ Złote Przeboje 16⁰⁵ Złotopolscy – telenowela 16³⁰ Plebania – telenowela 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Sopot Hit Festiwal 18¹⁵ Codzienna 2m3 – serial(2) 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości – Sport 20¹⁰ Kopciuszek – serial 20⁴⁰ Podróż z żartem – rozrywka 21³⁵ Tydzień Polski 22⁰⁵ Wydział Zabójstw – serial 22³⁵ Polskie drogi – serial 0¹⁵ Wojciech Cejrow-

ski – reportaż 0⁴⁵ Bulionerzy – serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

ŚRODA

21 lipca

7⁰⁰ Tajemnice Wiklinowej Zatoki – serial 7²⁵ Panna z mokrą głową – serial 8⁰⁰ Bulionerzy – serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁵ Mój pierwszy raz 11⁴⁵ Smaki polskie – magazyn 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ M jak miłość – serial 13⁰⁵ Wideoteka dorosłego człowieka 13⁵⁰ Twoje Złote Przeboje 14¹⁰ Benefis 15¹⁵ Saga rodów – magazyn 15⁴⁰ Złote Przeboje 16⁰⁵ Złotopolscy – telenowela 16³⁰ Plebania – telenowela 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Hity na czasie 18¹⁵ Codzienna 2m3 – serial(2) 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości – Sport 20¹⁰ Kopciuszek – serial 20⁴⁰ Zabić na końcu – komedia 22¹⁵ Reportaż 23⁰⁰ Na kłopoty Bednarski – serial 0⁰⁵ Smaki czasu z Karolem Okrasą 0³⁰ MotoSzat 0⁴⁵ Bulionerzy – serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

CZWARTEK

22 lipca

7⁰⁰ Tajemnice Wiklinowej Zatoki – serial 7²⁵ Panna z mokrą głową – serial 8⁰⁰ Bulionerzy – serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁵ Kabaretowy Klub Kanapowy 11⁴⁵ Smaki polskie – magazyn 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ M jak miłość – serial 13⁰⁵ Tydzień Polski 13³⁵ Opole na bis 14¹⁰ Benefis 15¹⁰ Wspomnienie Ołędów – reportaż 15⁴⁰ Złote Przeboje 16⁰⁵ Złotopolscy – telenowela 16³⁰ Plebania – telenowela 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Hity na czasie 18¹⁵ Codzienna 2m3 – serial 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19³⁵ Sport 20¹⁰ Kopciuszek – serial 20⁴⁰ Duże dzieci 21³⁵ Egzamin z życia – serial 22²⁰ Szansa na

Sukces 23¹⁵ Honor generała – dokument 0¹⁰ Świątowiec – magazyn 0⁴⁵ Bulionerzy – serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

PIĄTEK

23 lipca

7⁰⁰ Tajemnice Wiklinowej Zatoki – serial 7²⁵ Sto minut wakacji – serial 8⁰⁰ Bulionerzy – serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁵ Bez prądu – koncert 11⁴⁵ Smaki polskie – magazyn 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ M jak miłość – serial 13⁰⁵ 27 Przegląd Piosenki Aktorskiej Wrocław 14²⁰ Benefis 15¹⁰ Sprint przez historię Przemysława Babiara 15⁴⁰ Złote Przeboje 16⁰⁵ Złotopolscy – telenowela 16³⁰ Plebania – telenowela 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Kalisz antyczny jak Rzym 18¹⁵ Codzienna 2m3 – serial(2) 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości – Sport 20¹⁰ Kopciuszek – serial 20⁴⁰ Wideoteka dorosłego człowieka 21³⁰ Kariera Nikodema Dyzmy – serial 22⁴⁰ Ucieczka – film 0²⁰ Reportaż 0⁴⁵ Bulionerzy – serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

SOBOTA

24 lipca

7⁰⁰ Ostoja 7²⁵ Między nami bocianami – serial 7⁵⁵ Ranczo pod Zieloną Siódemką – serial 8³⁰ Podróż z żartem – rozrywka 9²⁵ Cztery pancerni i pies – serial 10²⁵ Wojciech Cejrowski – reportaż 11⁰⁵ Chopin2010.pl 11³⁰ Brodzik od kuchni – magazyn 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Skarb sekretarza – serial 12⁴⁰ Twoje Złote Przeboje 13⁰⁰ Na kłopoty Bednarski – serial 14⁰⁵ Złote Przeboje 14³⁵ Kiedy słońce traci blask – serial 15³⁵ Opole na bis 16⁰⁰ Śniadanie na podwieczorek 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Łagodna na drodze – magazyn 17³⁵ Wideoteka dorosłego człowieka 18²⁰ Przysłań – serial 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości – Sport 20¹⁰

OFIARY NA TYDZIEŃ MIŁOSIERDZIA

Ks. Leszek SOPRYCH – Ranguveaux	480 €, w tym:
Mr et Mme Jean CZAPKA – Yutz	40 €;
Mr Jean Debus – Nilvange	50 €;
Mr Jean-Paul Godlewski – Algrange	30 €;
Weronika Rejczak i Moscardo Silvio – Ottange	50 €;
Mr Léon Bogdan – Algrange	50 €;
Ks. Jan KAŁUZA SChr. – Bruay la Buisserie	1012 €, w tym:
Zbiórka	412 €;
Bractwo Różańcowe Bruay – Kaplica	150 €;
Bractwo Różańcowe Houdain	130 €;
Bractwo Różańcowe Bruay – Miasto	40 €;
Komitet Tow. Miejscowych Haillicourt	155 €;
Inne ofiary	125 €;
Mme Anne JANSKI – Ensisheim	20 €;
Ks. Marek KACPRZAK SChr. – Lille	335 €;
Ks. Kazimierz KUCZAJ SChr. – Abscon – Escaudain	552 €;
Ks. Ryszard KACZOR SChr. – Guesnain	290 €;

Dalsza część listy ofiarodawców będzie ukazywać się w kolejnych numerach GK Ofiarodawcom składamy serdeczne „Bóg zapłać”

Dalsze ofiary prosimy przysyłać na adres: Mission Catholique Polonaise, 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris, wpłacając na: CCP 1268–75 N PARIS

GŁOS
KATOLICKI

PRZYJACIELE

Mme Janina GRYGIEL	70 €
Mme Sophie DELFORGE	70 €
Mme Anna RADZISZEWSKA	40 € / 1/2

Dalsza część listy Przyjaciół, będzie ukazywać się w kolejnych numerach

Czytelnikom, którzy w piątą Głos Katolicki „Prenumeratą Przyjaciół”, składamy serdeczne podziękowania. (Redakcja)

INDEKS REPRESJONOWANYCH

Karta „Indeks Represjonowanych” jest jedynym ośrodkiem programem badawczym w Polsce stawiającym sobie za cel imienne udokumentowanie losów obywateli polskich represjonowanych przez władze sowieckie w latach 1939–56. Zgromadzone do tej pory materiały stanowią unikalne, niezwykle cenne źródło informacji dla badaczy i historyków oraz dla osób represjonowanych i członków ich rodzin. Szczegółowe informacje na www.indeks.karta.org.pl

KUPON
PRENUMERATYGŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

- Pierwsza prenumerata/Abonnement Odnowienie/Renouvellement
 Rok (56,60 €) Pół roku (30,30 €) Przyjaciele „Głosu Katolickiego” (69,60 €)

Imię i nazwisko: _____

Telefon: _____

Adres: _____

Głos Katolicki – Voix Catholique
263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n° 791177900

19 lipca – 1 sierpnia

Ja wam pokaże! – serial 21⁰⁰ XIV Międzynarodowy Festiwal Piosenki i Kultury Romów 22⁵⁵ Nad rzeką której nie ma – film 0⁴⁰ Laskowik Malicki – rozrywka 0⁵⁵ Twoje złote przeboje 1¹⁵ Dobranocka za oceanem 1³⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 25 lipca

7⁰⁰ Rok w ogrodzie 7²⁵ Król Maciuś Pierwszy(2) – serial 7⁵⁵ Ziarno 8²⁵ Duże dzieci 9⁰⁵ Błękitne wakacje 9²⁵ Cztery pancerni i pies – serial 10³⁵ Etniczne klimaty – reportaż 10⁵⁰ Przygody pana Michała – serial 11²⁰ Sto tysięcy bocianów – serial 11⁵⁰ Między ziemią a niebem 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ Między ziemią a niebem 12⁴⁵ Miejsce z historią – reportaż 13⁰⁰ Msza św. – kościół św. Jakuba w Łęborku 14¹⁵ Tajemnica Enigmy – serial 15⁰⁰ Zagadkowa blondynka 15⁵⁵ Czestaw Niemen – dokument 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ MotoSzał 17³⁰ Więzy krwi – serial 18⁰⁰ Twoje złote przeboje 18¹⁵ Siedlisko – serial 19¹⁰ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości – Sport 20¹⁰ Ojciec Mateusz – serial 21⁰⁰ Festiwal Piosenki Rosyjskiej w Zielonej Górze 22⁵⁰ Defekt – serial 23⁵⁰ Supermodelki 0¹⁵ Błękitne wakacje 0³⁵ Przygody pana Michała – serial 1¹⁰ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości.

PONIEDZIAŁEK 26 lipca

7⁰⁰ Zima w Wiklinowej Zatoce(2) – serial 7³⁰ Sto minut wakacji – serial 8⁰⁰ Bulionerzy – serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁰ Hit Dekady 11⁴⁵ Smaki polskie – magazyn 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ M jak miłość – serial 13⁰⁵ Duże dzieci 13⁴⁵ Laskowik Malicki – rozrywka 14⁰⁰ Twoje Złote Przeboje 14²⁰ Benefis 15¹⁵ Zamki kresowe Rzeczypospolitej 15⁴⁰ Złote Przeboje 16⁰⁵ Złotopolscy – telenowela 16³⁰ Plebania – telenowela 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Międzynarodowy Festiwal Piosenki i Kultury Romów 18¹⁵ Codzienna 2m3 – serial 18⁴⁰ Ja gorę! – film 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości – Sport 20¹⁰ Kopciuszek – serial 20⁴⁰ 22 Przegląd Piosenki Aktorskiej 21³⁵ Tajemnica twierdzy szyfrów – serial 22²⁵ Tenis ziemny 0²⁰ Podróżnik 0⁴⁵ Bulionerzy – serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

WTOREK 27 lipca

7⁰⁰ Zima w Wiklinowej Zatoce(2) – serial 7³⁰ Sto minut wakacji – serial 8⁰⁰ Bulionerzy – serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁵ Zagadkowa blondynka 11⁴⁵ Smaki polskie – magazyn 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ M jak miłość – serial 13⁰⁵ Festiwal Piosenki Zaczarowanej im. Marka Grechuty 14¹⁰ Benefis 15¹⁰ Sprint przez historię Przemysława Babiara 15⁴⁰ Złote przeboje 16⁰⁵ Złotopolscy – telenowela 16³⁰ Plebania – telenowela 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Międzynarodowy Festiwal Piosenki i Kultury Romów 18¹⁵ Pełną parą(2) – serial 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości – Sport 20¹⁰ Kopciuszek – serial 20⁴⁰ Podróż z żartem – rozrywka 21³⁵ Tydzień Polski 22⁰⁵ Wydział Zabójstw – serial

Stella Maris

Polski ośrodek wakacyjny

położony na Opalowym Wybrzeżu obok Le Touquet Paris Plage

Niskie ceny, zniżki dla młodzieży;
dzieci do lat 3 za darmo!

Rezerwacja:

Stella Maris 376 chemin du Baillarquet – 62780 Stella Plage

Tel. 03 21 94 73 65; fax: 03 21 94 63 55;

contact@stellamaris-vacances.com; www.stellamaris-vacances.com

Zaprasza
na week-endy
i wakacje

22³⁵ Polskie drogi – serial 0⁰⁵ Wojciech Cejrowski – reportaż 0³⁰ Kabaretowa Jedynka 0⁴⁵ Bulionerzy – serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

ŚRODA 28 lipca

7⁰⁰ Zima w Wiklinowej Zatoce(2) – serial 7³⁰ Sto minut wakacji – serial 8⁰⁰ Bulionerzy – serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁵ Mój pierwszy raz 11⁴⁵ Smaki polskie – magazyn 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ M jak miłość – serial 13⁰⁵ Wideoteka dorosłego człowieka 13⁵⁰ Twoje Złote Przeboje 14¹⁰ Benefis 15¹⁰ Saga rodów – magazyn 15⁴⁰ Złote przeboje 16⁰⁵ Złotopolscy – telenowela 16³⁰ Plebania – telenowela 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Festiwal Piosenki Rosyjskiej w Zielonej Górze 18¹⁵ Pełną parą(2) – serial 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości – Sport 20¹⁰ Kopciuszek – serial 20⁴⁰ Córy szczęścia – film 22⁴⁰ Program rozrywkowy 23⁰⁰ Tulipan – serial 0⁰⁵ Smaki czasu z Karolem Okrasą 0³⁰ MotoSzał 0⁴⁵ Bulionerzy – serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

CZWARTEK 29 lipca

7⁰⁰ Zima w Wiklinowej Zatoce(2) – serial 7³⁰ Sto minut wakacji – serial 8⁰⁰ Bulionerzy – serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁵ Kabaretowy Klub Kanałowy 11⁴⁵ Smaki polskie – magazyn 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ M jak miłość – serial 13¹⁰ Tydzień Polski 13⁴⁵ Benefis 15¹⁰ Warszawskie rody ewangelicko-reformowane – reportaż 15⁴⁰ Złote przeboje 16⁰⁵ Złotopolscy – telenowela 16³⁰ Plebania – telenowela 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Festiwal Piosenki Rosyjskiej w Zielonej Górze 18¹⁵ Pełną parą(2) – serial 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości – Sport 20¹⁰ Kopciuszek – serial 20⁴⁰ Duże dzieci 21³⁵ Egzamin z życia – serial 22²⁰ Szansa na Sukces 23¹⁵ Kleeberg odszedł kleberczycy zostali – dokument 0¹⁰ Światowiec – magazyn 0⁴⁵ Bulionerzy – serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

PIĄTEK 30 lipca

7⁰⁰ Powrót do Wiklinowej Zatoki(2) – serial 7³⁰ Mama – serial 8⁰⁰ Bulionerzy – serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁵ Tadeusz Nalepa z zespołem Dżem 11⁴⁵ Smaki polskie – magazyn 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ M jak miłość – serial 13⁰⁵ Przegląd Piosenki Aktorskiej 14¹⁰ Benefis 15¹⁰ Sprint przez historię Przemysława Babiara 15⁴⁰ Złote przeboje 16⁰⁵ Złotopolscy – telenowela

16³⁰ Plebania – telenowela 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Program rozrywkowy 18¹⁵ Bar Atlantic(2) – serial 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości – Sport 20¹⁰ Kopciuszek – serial 20⁴⁰ Wideoteka dorosłego człowieka 21²⁵ Kolumbowie – serial 22³⁰ Sceny dziecięce z życia prowincji – dramat 0⁵⁰ Bulionerzy – serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

SOBOTA 31 lipca

7⁰⁰ Ostoja 7²⁵ Między nami bocianami – serial 7⁵⁵ Ranczo pod Zieloną Siódmką – serial 8³⁰ Podróż z żartem – rozrywka 9²⁵ Cztery pancerni i pies – serial 10²⁰ Wojciech Cejrowski – reportaż 11⁰⁵ Chopin2010.pl 11³⁰ Brodzik od kuchni – magazyn 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Skarb sekretarza – serial 12⁴⁰ Twoje złote przeboje 13⁰⁰ Tulipan – serial 14⁰⁵ Złote przeboje 14³⁵ Kiedy słońce traci blask – serial 15³⁵ Opole na bis 16⁰⁰ Śniadanie na podwieczorek 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Łagodna na drodze – magazyn 17³⁵ Wideoteka dorosłego człowieka 18²⁰ Przysia – serial 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości – Sport 20¹⁰ Ja wam pokaże! – serial 21⁰⁰ Program rozrywkowy 22⁵⁵ Kawalerskie życie na obczyźnie – film 0⁴⁰ Laskowik Malicki – rozrywka 0⁵⁵ Twoje złote przeboje 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 1 sierpnia

7⁰⁰ Rok w ogrodzie 7²⁵ Rodzina Leśniewskich – serial 7⁵⁵ Ziarno 8²⁵ Duże dzieci 9⁰⁵ Błękitne wakacje 9²⁵ Cztery pancerni i pies – serial 10⁴⁰ Etniczne klimaty – reportaż 10⁵⁵ Przygody pana Michała – serial 11²⁵ Sto tysięcy bocianów – serial 11⁵⁵ Między ziemią a niebem 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ Między ziemią a niebem 12⁴⁵ Miejsce z historią – reportaż 13⁰⁰ Msza św. – kościół św. Stanisława bpa w Górecku Kościelnym 14¹⁵ Tajemnica Enigmy – serial 15⁰⁵ Zagadkowa blondynka 16⁰⁰ W poszukiwaniu zwykłego człowieka – dokument 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ MotoSzał 17³⁰ Więzy krwi – serial 18⁰⁰ Twoje złote przeboje 18¹⁵ Siedlisko – serial 19¹⁰ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości – Sport 20¹⁰ Ojciec Mateusz – serial 21⁰⁰ Program rozrywkowy 21³⁵ Defekt – serial 22³⁵ Warszawa 2010 23³⁰ Program rozrywkowy 23⁵⁰ Supermodelki 0¹⁵ Błękitne wakacje 0³⁵ Przygody pana Michała – serial 1¹⁰ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości. □

SwissLife

UBEZPIECZENIA PO POLSKU**Grażyna Lubicz Fernandes**

Tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 fax 01 34 17 43 51; e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac - 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

BATICOMP

Usługi informatyczne dla firm budowlanych we Francji – programy do tworzenia « DEVIS » i Faktur
szczegóły na: www.baticomp.fr; tel. 06.23.28.07.44; e-mail: baticomp@baticomp.fr

W GALERII GŁOSU KATOLICKIEGO

Jan Matejko – „Bitwa pod Grunwaldem” (fragment)

15 lipca
600-lecie Bitwy pod Grunwaldem

Karty telefoniczne
IRADIUM

Taniej do Polski i po całym świecie!

15€
750€

IRADIUM
0811 600 311
01 70 75 19 11

100%
PEŁNA SATYSFACJA
Z SERWISU KARTY

Punkty sprzedaży:
Kioski supermarketów,
taxiphony, tabac, księgarnie.

Obsługa klienta 7 dni w tygodniu od 9.00 do 21.00
☎ 0811 600 311 ☎ 0 1 70 75 19 11

CZAS KOMUNIKACJI NA KARCIE ZA 15€

	MAKSYMALNY CZAS ROZMOWY
Polska	1800* min
GSM Polska	300* min
Niemcy	1250* min
USA+GSM	1500* min
Włochy	1000* min
Anglia	1500* min
Kanada+GSM	1500* min
Francja	1250* min
GSM Francja	111* min

FCG Paris 04/08/2011 200

* Dodatkowa opłata za połączenie. Warunki określone przez A.R.T. Numer odradzany z telefonu komórkowego.

Połączenie międzynarodowe w cenie rozmowy miejscowej!**

0,014€/mn

Wybierz
☎ 0811 65 48 48
Następnie numer korespondenta

BEZ ABONAMENTU! BEZ KODU! PROSTO! TANIO!

POLSKA	Niemcy	Dania
USA + GSM	Anglia	Hiszpania
Kanada + GSM	Austria	Belgia
Francja	Norwegia	Rosja
	Włochy	Szwecja...

GSM POLSKA 0,09 €/mn 0821 61 48 48

Obsługa klienta informacje rachunki i ceny
7 dni w tygodniu od 9.00 do 21.00

☎ 0811 300 348*

www.no-limit-telecom.com

Un service du Groupe
IRADIUM

* 0,014€/min (19.00–08.00 w tygodniu, w święta i w weekend); 0,028€/min (08.00–19.00) połączenie z aparatu stacjonarnego.
** Zobacz listę krajów. Warunki sprzedaży na www.no-limit-telecom.com